ပည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

လားရှိုးမိုနှယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၈ - ၂၀၂၂)

(Village Development Project)

ဟိုခိုကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟိုခိုကျေးရွာ

ပုစ္ဆာရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဟိုခိုကျေးရွာ၊ လားရှိုးမိုနှယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒသေဖွံ့ဖိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနကကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	
	စကားချီး	**၄**
	ဟိုခိုကျေးရွာသယံဇာတပမြောပြုံ၊လား:ရိုးမိုန္နယ်	**၆**
	ဟိုခိုကျေးရွာရာသီခွင်ပပြောခဒိန်၊လား:ရိုးမိုန္နယ်	**၇**
	ဟိုခိုကျေးရွာနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ ဆက်စပ်မှုပမြောပြုံ၊လား:ရိုးမိုန္နယ်	**၈**
	အပိုင်း (က) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖိုးရြေးအခြေအနေနှင့်ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖိုးရြေးလုပ်ငန်းများ	
၁။	**တည်နရောနှင့်ပထဝီဝင်အနအေထား**	**၉**
၂။	**ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမစ်များ**	**၉**
၃။	**လူမှုဖွံ့ဖိုးတိုးတက်ရေးအခြေအန**	**၉**
	(က) လူဦးရဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	**၉**
	(ခ) စီးပွားရေးအခြေအန–ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	**၁၀**
	(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	**၁၁**
၄။	**ဖွံ့ဖိုးရြေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအန**	**၁၁**
၅။	**စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအန**	**၁၂**
	(က) သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး	**၁၂**
	(ခ) မွေးမူရြေးလုပ်ငန်း	**၁၃**
	(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေးမဟုတ်သောအခြဲဝင်ငွရေလုပ်ငန်းများ	**၁၄**
	(ဃ)ရွှေပခြောင်းလုပ်သားများ	**၁၄**
	(င) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	**၁၅**
	(စ) ဘဏ်နှင့် ငွကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှ	**၁၅**
၆။	**အခြေခံအဆောက်အဦနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ**	**၁၅**
	(က) ကျေးလက်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	**၁၅**

	(ခ) ကျေးရွာမီးလင်းရေး	၁၅
	(ဂ) သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	၁၆
၇။	**ပညာရေး**	၁၆
၈။	**ကျန်းမာရေးရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး**	၁၇
၉။	**ဘေးနှတရာယ်များနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး**	၁၈
၁၀။	**ကျား-မရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ**	၁၈
၁၁။	**ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖိုးရေး**	၁၈
၁၂။	**ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခုံရေး**	၁၉
၁၃။	**ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်အဆိုပုစ်မံချက်လုပ်ငန်းများ**	၂၀
	အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်	
	စီမံချက်အဆိုပုလ္ပြာ(၁)	၂၂
	နောက်ဆက်တွဲ (၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးကော်မတီဝင်များ စာရင်း	၂၄
	နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေး အထောက်အကူပုဒ္ဒြယားများ	၂၅
	နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖိုးရေးဗျူဟာ တည်ဆောက်မှု အခြေခြယား	၂၆

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀၂၃ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုအများစုပေါင်းပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးစီမံကိန်းဖစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကံကြဲဏ်များကို တက်တက် ကွကွပြပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သော်လည်း လူထုအများစုနှစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ် နည်းများကို မသိခဲ့ကပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြတွင် သင်တန်းလုပ်ဆောင်ပေးရုံသာမက

နည်းပေးလမ်းပြကြညီပံ့ပိုးပေးသည့် မိုနြယ်ကျေးလက်ဒသေဖွံ့ဖိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနရောများမှ လည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မိုနြယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာ သချောပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖစ်ပြီး၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နမှေတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပဓါပဓါက် လာသည့်အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွား ရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပပြုရှိသောဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မိုနြယ်အဆင့်တွင်လည်း အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒသေဖွံ့ဖိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနစသည့် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနအသီးသီးတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါ သည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အဓိကအားဖြင့် ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖိုးရေးအခြေအန၊ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ နှစ်စဉ်ဦးစားပေးစီမံချက်အဆိုပြုချက်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးဗျူဟာတည် ဆောက်မှုအခြေခြေယားစသည်တို့ကိုအဓိကထားဖော်ပထြားပါသည်။

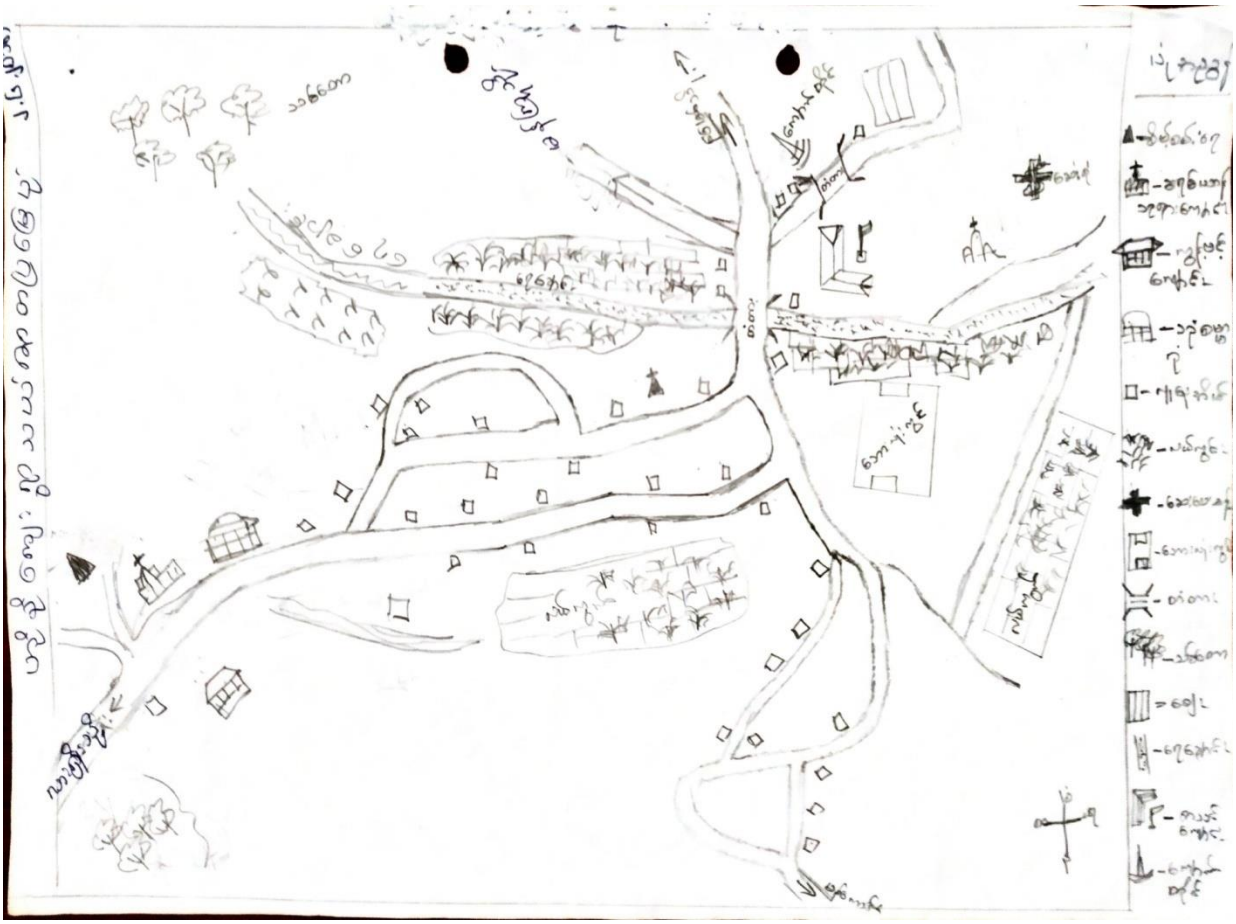
အဂေါက်တိုဘာလ၂၀၁၈

ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးကော်မတီ

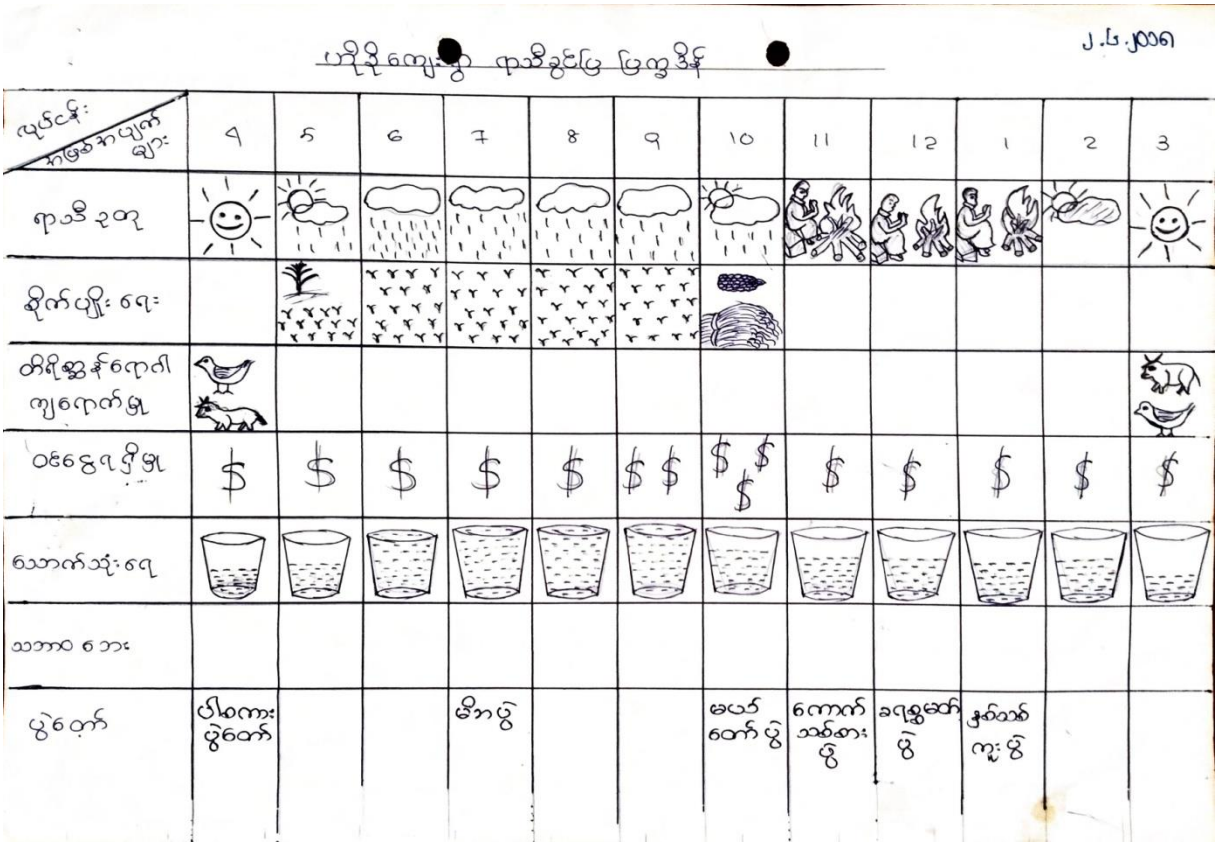
ဟိုခိုကျေးရွာ

လားရှိုးမှုန်နယ်

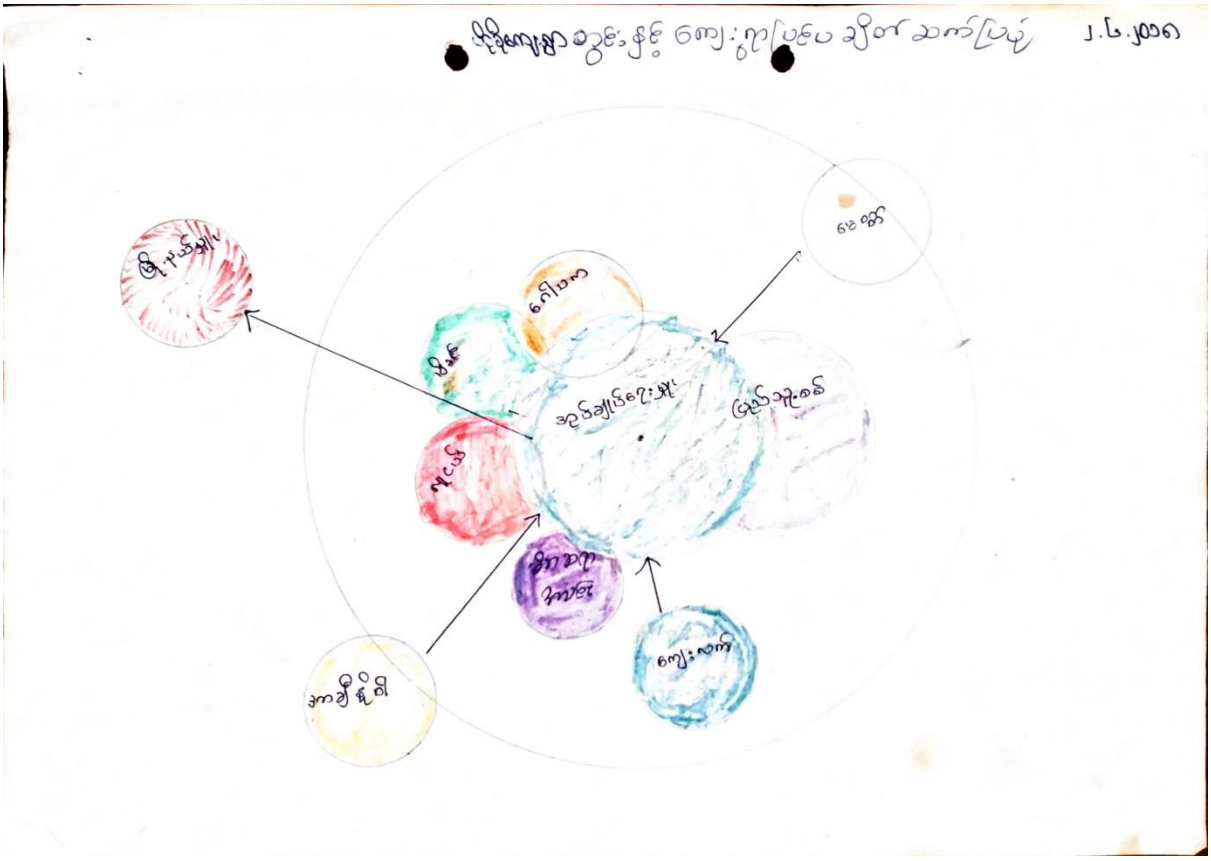
ဟိုခိုကျေးရွာသယံဇာတပမာဏဖြည့်၊ လား:ရှိုးမှုန်နယ်

ဟိုခိုကျေးရွာရာသီခွင်ပညာ့ခဒိန်၊ လားရှိုးမိုနှုယ်

ဟိုခိုကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ဆက်စပ်မှုပပြုံ လာ:ရှိုးမိုန်ယြယ်

အပိုင်း (က)

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖိုးရေးအခြေအနေနှင့်

ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖိုးရေးလုပ်ငန်းများ

၁။ တည်နရောနှင့်ပထဝီဝင်အနအေထား

ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာသည် လားရှိုးမှိုဘ်အရှေ့ဘောက်တွင်တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘောက်တွင် နမ့်မတ်ကျေးရွာ ၊ ကျေးရွာ၏တဘင်ဘက်တွင်သစ်တောကိုဖြိုင်း များရှိပါသည်။ တဘင်တန်းဒသေဖစ်ပြီပြ ကျေးရွာသည် ပင်လယ်ရမျက်နှာပဉ်အထက် (၂၈၀၈)ပအေမဉ်တွင် တည်ရှိပါသည်။

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမစ်များ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ ရာသီဥတုအနအေထားမှာ အေးမစ်ိုစွက်သဘေရာသီဥတု ဖစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးနိုင်သဘေမခြေကေမှာ လယ်မခြေ(၅၁ကေ)၊ တဘင်ယာမခြေ(၃၂ကေ) စုစုပဝေါင်း (၈၃ကေ)ရှိပါသည်။ ကျနော်တို့ကျေးရွာတွင် ဗုံကြဲဘောက်၊ ကျောက်ကီမြှားကို များဟဉ်စွာရှိသော်လည်း အသုံးပုဒြယူရန်ခက်ခဲပါသည်။ ယခင်ကဆေးဘက်ဝင်အပင်များ အများအဟဉ် ရှိသော်လည်း တရုတ်ပည်မှ ကုန်သည်များလာရောက်၍ အလကားသာသာ ယူဆောင်သွားကပြီပြ ယခုအခါနိုင်တွင်ကုန်လုနီးပါးရှိလာသဖစ်၍ KDAကချင်ပည်သူစစ်မှ သစ်တောသုံးစွဲခင်းကို တားမစ်ထားပါသည်မှာ တစ်နှစ်ကျော်ကပြီပြဖစ်ပါသည်။တဘောကြော်၊ တဘဝက်၊ မျောက်စသဘေ သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလဲ အသင့်အတင့်တွေ့ရှိရပါသည်။

၃။ လူမှုဖွံ့ဖိုးတိုးတက်မှုအခြေအန

(က) လူဦးရဆောင်ရာအချက်အလက်များ

ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာတွင် ပလောင်၊ ဓနု၊ ကချင်လူမျိုးများ နထိုင်ကပြါသည်။ အိမ်ထောင်စု (၆၆)အိမ်ရှိပီပြလူဦးရေ စုစုပဝေါင်း(၃၆၃)ဦးရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅-၆)ဦးရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ လူဦးရမှော နိုစိုအရွယ် ကျား (၁)ဦး၊ မ(၅)ဦး၊ ၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်မှာ ကျား(၁၂)၊ မ(၈)ဦး၊ မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ် (၁၀)နှစ်အောက် ကျား(၃၃)ဦး၊ မ(၃၁)ဦး၊ အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်(၁၀နှစ်မှ ၁၄နှစ်)အထိ ကျား(၂၀)ဦး၊ မ(၂၄)

ဦး၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်မှာ ကျား(၁၁၁)ဦး၊ မ(၁၀၇)ဦး၊ (၆၅)နှစ်အထက် သက်ကြီးရွယ်ကြီး ကျား(၄)ဦး၊ မ(၇)ဦးတို့ဖစ်သည်။ နိုစို့အရွယ်ကလေးများအား ကာကွယ်ဆေးများ ပုံမှန်ထိုးနှံပေး လျက်ရှိပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးများ မထိုးနှံကြသေအိမ်ထောင်စုများလည်း ရှိပါသည်။ ကလေးများ သည် မူလတန်းပညာကို ၆-၇နှစ်မှ စတင်တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကလေးဦးရေများဟုဒြ၍ စားဝတ်နရေးခက်ခဲမှုများနှင့် ကုံကြွေ့ရေပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအန–ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမှာ လယ်မြေ(၅၂ကေ)နှင့် တောင်ယာမြေ (၃၂ ကေ) ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး စပါး၊ ပြောင်းဖူး၊ စားတော်ပဲစသော သီးနှံများကို တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကိမ်သာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြပါသည်။ လယ်ပြုခြိုန်တွင် သခွားကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စိုက်ပျိုးကြပြီး ပိုလျှံလျှင် ရောင်းချကြပါသည်။ လူငယ်လူရွယ်များသည် အခက်ခဲသေသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ ဦးရေပို၍ များဟုဒြပါသည်။ ကျပန်း၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား လုပ်ငန်းများလည်း ကျေးရွာတွင်ရံဖန်ရံခါ အလုပ်အကိုင်ရရှိတတ်ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မြေဆီသြဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန် သော်လည်း အထွက်နည်းပါသည်။ မျိုးရင်းစပါးကိုသာ အားထားစိုက်ပျိုးကျပါသည်။ မျိုးသန့် စပါးများသည် ဈေးနှုန်းမြင့်မားခြင်းကြောင့် ဝယ်ယူမစိုက်ပျိုးနိုင်ကြ။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ လယ်ယာမြေ ရှိသူများကို နှစ်စဉ်တစ်အိမ်လျှင် လယ်တစ်ကေအတွက်(၇)ကီလိုဂရမ်ရှိ မျိုး(၁)ထုပ် ပေးသောကြောင့် မျိုးသန့်များကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နောင်နှစ်များတွင် ယင်းမျိုးများကို မျိုးခံ၍ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျေးရွာသည် အမြင့်ပေ၆၀၀ကျော်တွင် တည်ရှိသဖြင့် ရာသီဥတုအေးပြီး စိမ့်စမ်းရထွေက်ရှိသော နရောအနီးရှိ လယ်မြေများသည် ချောင်းရအေးသောကြောင့် မျိုးသန့်များ စိုက်ပျိုးသော်လည်း ရာသီဥတုဒဏ်မခံနိုင်ဘဲ စပါးအထွက်နည်းသည်။

ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများသည် မြေယာ၅၇ကေအကြပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ တိုက်အိမ်ဖြင့် နထိုင်ကြခြင်း၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ မက်ရိတ်စက်ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး မွေးမူရြေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများသည် မြေကျ-၄ကေကြပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ အုတ်ကာသွပ်မိုးဖြင့်နထိုင်ကြခြင်း၊ မွေးမူရြေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။

မပြေလည်သောအိမ်များသည် ယာကိုတစ်ကေခန်သာ လုပ်နိုင်ကြောင်း၊ အုတ်ခံသွပ်မိုးဖွဲ့ နထိုင်ကြောင်း၊ မွေးမူရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အလွန်အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စုများသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိဘဲ သွပ်မိုးဝါးကာဖွဲ့နထိုင်ကြောင်း၊ နှစ်စား၊ ကျပန်းအလုပ်များ သာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာပတ်ဝန်းတွင် လျှိမခြောင်တောင်ကြောင်းပဓါများသောကြောင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်မရှိသဖွဲ့ဘိုးဘွားပိုင်လယ်မြေများသာရှိသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဟိုခိုကျေးရွာ၏ (၅၀%)မြေယာမဲ့သူများဖစ်ပြီး တစ်နှစ်လုပ်တစ်နှစ်စား ကြွေးများဖစ်သည်။ မြေပိုင်ဆိုင် မှ(၃၃.၃၃%)သည် ဆင်းရဲသားတောင်သူများဖစ်ပြီး မြေယာ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ မြေပိုင်ဆိုင်မှ (၁၃.၆၃%)ရှိသော တောင်သူငယ်များဖစ်ကြပြီး၊ မြေပိုင်ဆိုင်မှ (၃.၀၃%)ရှိသော တောင်သူလတ်များ ဖစ်ကြပါသည်။ ၁၂.၅ကေအထက် ပိုင်ဆိုင်သောတောင်သူကီး များ မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ကျနော်တို့ကျေးရွာရှိတောင်သူများသည် အရင်းအနှီးများ၍ အချိန်မှီမစိုက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စုများလည်း ရှိသည်။ ပခြင်းစိုက်တောင်သူတွေလည်း ရောင်းချိန်တွင် ဝယ်သူမရှိသဖွဲ့ စျေးကောင်းလည်း မရရှိပါ။ပခြင်းကိုလည်း ဝက်စာအတွက်နှင့် ကျေးရွာတွင်းစားသုံးရန်သာ စိုက်ပျိုးကြသည်။ အထွက်နှုန်းလည်း တောင်ပဒေါဒသေဖစ်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာသည် ရအေး၍ အထွက်နှုန်းနည်းပြီး၊ ဒသေနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးလည်း မရရှိနိုင်ပါ။ သွင်းအားစုများ များပြားပြီး အမြတ်နည်းသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးမှာ အောင် မြင်ဖစ်ထွန်းမှု မရှိချ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု (၃)စု ရှိပါသည်။ အချို့မှာ မုဆိုးမများဖစ်ပြီး မိသားစုများသောကြောင့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်နရေပြီး၊ အချို့အိမ်မှ အမျိုးသား များသည် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသောကြောင့် အမျိုးသမီးများ အိမ်ထောင်စု စားဝတ်နရေးကို ဦးဆောင် နရေပါသည်။

ကျေးရွာတွင်အသက်(၉၀)ကျော်များရှိသော်လည်း တချို့သားသမီးများမှာ ငွေကြေး တတ်နိုင်သောကြောင့် ဖျားနာခဲ့ပါက ဆေးရုံဆေးခန်းနှင့်နီး၍ သွားလာရအဆင်ပြေသော လားရှိုးမို့ပြ တွင်သာ ပခြင်း ရွှေ့ ထားကပါသည်။

၄။ ဖွံ့ဖိုးရြေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ပည်ိသူလုံခုံရြေးများကို လုပ်ဆောင်ကရြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ပည်ိသူစစ် အဖွဲအစည်းများသည် လူမှဖွံ့ဖိုးရြေး၊ လမ်း ၊တံတား၊ ဘာသာရေးအဆောက်အဦးများ၊ မီးလင်းရေးစသည်ဖင့် ဆောင်ရွက်ပေးနကေပါသည်။ ဂဝါပကအဖွဲသည် သာရေး ၊ နာရေးကိုသာ အဓိက လုပ်ဆောင်ကသြည်။ မိဘ/ ဆရာများအဖွဲမှာ ကျောင်း၏ လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကပြီး အလှူခံခင်းရရှိလာသောငွေများကို ဝယ်ခမြ်းခင်းများ ပုလြပ်ပေးသောကြောင့် ကျောင်းတွင် လိုအပ်ချက်များမရှိပါ။ လူငယ်အဖွဲများသည် ရပ်ရွာ၏ သာရေးနာရေး ၊ လူမှုရေးများတွင် ကူညီလုပ်ကိုင်ကပြီး ခရစ်စမတ်၊ ဆုတောင်းပွဲ ၊ ကောက်သစ်စားပွဲ၊ အပတ်စဉ်တနင်္ဂနွေ ဘုရားကျောင်းတွင်သီချင်းသီဆိုခင်း၊ သမ္မာကျမ်းစာရွတ်ဖတ်ခင်း လုပ်ဆောင်ကပါသည်။ မတော့်တာဖောင်ဒေးရှင်း မှ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အခခြေံလိုအပ်ချက်များကို ရက်တိုသင်တန်းပုလြပ်ပီး ပညာပေးဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ နှစ်ရှည်သီးပင်မျိုးစေ့နှင့် ဝဉစိုက်ပျိုးရန်အတွက် ကူညီပေးပါသည်။ Arche Nova အဖွဲသည် ကျေးရွာ၏ သနင့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေ ရရှိရန် လုပ်ဆောင်သောအဖွဲဖစ်ပီး ၂၀၁၈-၂၀၁၉ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှသာ လာရောက်လုပ်ဆောင်ပေးမည်ဖစ်ပါ သည်။

၅။ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(က) သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အဓိကတောင်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ရာသီဥတုမှာ အသင့်အတင့်ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရာတွင် ရမှောအလွန်အပေးသောကြောင့် စိမ့်စမ်းရေ ထွက်နှင့်နီးသောလယ်များ၌ စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် အောင်မင်ြဖစ်ထွန်းမှုမရှိချ။ ရအေးနှင့် ဝေးသောနရောများတွင်သာ စိုက်ပျိုးဖစ်ထွန်းသည်။ ဓါတုဗဒေသွင်းအားစုများသည် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ် ၃-၁ပုံခန့်သာရှိတော့သဖင့် အချို့တောင်ယာများတွင် ထွန်ယက် စိုက်ပျိုး မှ မပုလြပ်နိုင်တော့ချ။ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရကေို နမ့်လင်းချောင်းမှ တစ်နှစ်ပတ်လုံးရယူ အသုံးပုနိုင်ပါသည်။ ချေးငွေများကိုရယူနိုင်ရန် မိမိအိမ်တွင်မွေးမူကြားသော

ကျွဲ ၊နွား ၊ဝက်များ ရှိမှသာ ကုန်သည်များက ထုတ်ချေးပေးကြသည်။ စိုက်ပျိုးမှုမအောင်မြင်သောကြောင့် စပါးမျိုးဝယ် ယူမှုမရှိဘဲ ဒေသမျိုးကိုသာ စိုက်ပျိုးပြီး၊ပြောင်းမျိုးကို ၅ရက်တစ်ချေးဖစ်သော (၂)ဖာလုံခန့် ကွာဝေးသော ချေးတန်းရွာတွင် ဝယ်ယူကြပါသည်။ သဘာဝမြေဆွေး/ အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများကိုရောင်းချခြင်းမရှိသဖြင့် မွေးမူထွားသောတိရိစ္ဆာန်များမှ စွန့်ပစ် သောအညစ်အကြေးမှ အနည်းငယ်ကိုသာ စိုက်ပျိုးရေးအတွက်ရရှိပါသည်။ ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ အခြားဓာတုဗဒေသွင်းအားစုများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း ဝယ်ယူအသုံးပုမြဲမရှိကပါ။ လုပ်သား ရရှိနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိပါ။ သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှုကို (၂)ဖာလုံခန့်ဝေးသော ချေးတန်းရွာသို့ ရောင်းချကြရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေကို ရာသီအလိုက်သာသုံးစွဲနိုင်ခြင်း၊ နွေရောသီတွင် ရေများခမ်းခြောက်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရလုံလောက်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ တောင်ယာသို့ သွားလာမှုအနည်းငယ်ဝေးပြီး လမ်းမပေါက်သောကြောင့် သီးနှံများကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အခက်အခဲများရှိပါသည်။ အချို့တောင်ယာများကို လမ်းမရှိ၍ မလုပ်ကိုင်ကြတော့ဘဲ မြေလွတ်မြေရိုင်းအဖစ် ကျန်ရှိနခေါင်းကြောင့် ကျေးရွာနလှေထုများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ ကျဆင်းမှုနှင့် ကုံကြွေ့ရေပါသည်။ မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးမှာ မြေဩဇာပိုမိုသုံးစွဲမှသာ သီးနှံများ အထွက်နှုန်းတိုးပါသည်။ အထွက်နှုန်း ထိုက်သင့်သလောက် မရရှိပါ။ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရာသီတွင် သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်များ များပြီး နည်းပညာဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ မရှိသဖြင့် အထွက်နှုန်းမှာ လျော့နည်းနပေါသည်။ သီးနှံ စိုက်ပျိုးခြိန်တွင်လည်း လုပ်သားများများ မရရှိနိုင်ပါ။ စိုက်ပျိုးထားသောပြောင်းများမှာ မိုးနှင့် အလှမ်းဝေးသဖြင့်ချေးကွက်မှန်ကန်စွာ မရောင်းချနိုင်ပါ။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပြောင်းနှင့် စပါးကို စိုက်ပျိုးကပါသည်။ အရင်းအနှီးများ၍ အချိန်မှီမစိုက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စုများလည်းရှိသည်။ ပြောင်းစိုက်တောင်သူတွေလည်း ရောင်းချိန်တွင် ဝယ်သူမရှိသဖြင့် ချေးကောင်းလည်း မရရှိပါ။ ပြောင်းကိုလည်း ဝက်စာအတွက်နှင့် ကျေးရွာတွင်း စားသုံးရန်သာ စိုက်ပျိုးကြသည်။ အထွက်နှုန်းလည်း တောင်ပေါ်ဒေသဖစ်ခြင်းကြောင့်

လယ်ယာသည် ရအေးဓ်အထွက်နှုန်းနည်းပီး၊ ဒသေနှင့်ကိုက်ညီသဓမျိုးလည်း မရရှိနိုင်ပါ။ သွင်းအားစုများ များဟုံးပီး၊ အမတြ်နည်းသဓကခြင့် စိုက်ပျိုးရးမှာ အဓင်မင်ြဖစ်ထွန်းမှ မရှိ ချ။

ကျွန်တဓ်တို့ကျးရွာတွင် လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှ အလွန်နည်းပါးသည်။ ငွကြေးတတ်နိုင်သူအချို့သာ လက်တွန်းထွန်စက်ဝယ်ယူအသုံးပုနိုင်ကသြည်။ လက်တွန်းထွန်စက်ကိုငြားရမ်းအသုံးပုသြူ ၁ဝဦးခနင့်သာရှိပီး၊ အများဖင်ြ့နစ့ောငြားဓ်၍ လုပ်ကိုင်ကပြါသည်။

(ခ) မွးမူရြေးလုပ်ငန်း

ကျွန်တဓ်တို့ဟိုခိုကျးရွာတွင် နွားမွးမူထြားသည့် အိမ်ထဓင်စု(၈)အိမ်ရှိပီး၊ နွားကဓင် ရ(၃ဝ)ကဓင်၊ အိမ်ထဓင်စု (၃၈) အိမ်မှ ဝက် (၈၉) ကဓင်၊ အိမ်ထဓင်စု (၄၆) အိမ်မှ ကြွက် (၈၆၂)ကဓင်၊ အိမ်ထဓင်စု(၁၈)အိမ်မှ ကျွဲ(၇၃)ကဓင်၊ အိမ်ထဓင်စု(၂)စုမှ မင်းကဓင်ရ (၂ဝ) ကဓင်စသည်ဖင်ြ့တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွးမူရြေးကို လုပ်ကိုင်နကပြါသည်။ ကျွန်တဓ်တို့ကျးရွာ တွင် ကျွဲ၊ နွားမွးမူရြာတွင် စားကျက်မရြများ ရှားပါးခင်ြးကခြင့် အနည်းအကျဉ်းသာ မွးမူနိုင် သည်။ ကျွဲ၊ နွားများကိုလည်း လွတ်ကျဓင်းစနစ်ဖင်ြ့သာ မွးမူကြသြည်။ ကျွဲ၊ နွားများ ကို ခိုင်းရန်မဟုတ်ဘဲ သားဖဓက်၍ ရဓင်းချကပြါသည်။ ငါးမွးမူသြဓ အိမ်ထဓင်စု(၁)စု ရှိသဓ် လည်း မိမိတို့အိမ်သားများစားသုံးရန်သာ မွးမူကြပြါသည်။ တခါတရံရဓင်းချခင်ြးမရှိဘဲ နအေိမ် တွင် အသားပဓါ်၍ ဆွမျိုးသားချင်း၊ အသိမိတ်ဆွမျောအား အလကားဝဌေပးပါသည်။

ကျွန်တဓ်တို့ကျးရွာတွင် မွးမူရြေးလုပ်ငန်း လုပ်ဆဓင်ရန် ရလုံလဓက်မှရှိပီး၊ မျိုးကဓင်းမျိုးသန့်များလည်း ဝယ်ယူနိုင်သည်။ မွးမူရြေးကို မိမိအိမ်ခံငြ်း အတွင်းသာ မွးမူကြပြါသည်။ ငါးမွးမူသြည့် အိမ်ထဓင်စုရှိသဓ်လည်း နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီး မရှိခင်ြးကခြင့် စီးပွားဖင်ြ့မွးမူခင်ြးမရှိပဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာမွးမူနိုင်ပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်အစာ များကို မိမိတို့ခံမြထွက်သဓ ပခြင်း၊ ကဓက်ရိုးများကိုသာ ကျွးမွးကပြါသည်။ သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်များကိုလည်း စျးတန်းရွာတွင်ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ ဝက်နှင့်နွားများကို စျးတန်းရွာ စျးတွင်ရဓင်းချနိုင်ပါသည်။ အကဓင်ကီးပြီးပြ့ားလျင် စျးပိုရကပြါသည်။ ဟိုခိုကျးရွာတွင် မွးမူရြေးလုပ်ငန်း လုပ်ဆဓင်ရန် စားကျက်မရြ မရှိပါ။ အိမ်ခံငြ်းအတွင်း မွးမူရြ်ှ မရြှေရာ

လုံလောက်မှုမရှိပါ။ တိရိစ္ဆာန်မွေးမူရြေးအတွက်ငွေကြေးမလုံလောက်သောကြောင့် မိတ်ဆွေများ ထံမှ ချေးငွေများလဲ ယူရပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေးမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရေလုပ်ငန်းများ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် တောင်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် သော ကျေးရွာဖစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့များ၍ ကုံကြာကျပန်းလုပ်ကိုင်သော လုပ်သားများ ပါသည်။ မိုးနှင့်ဝေးသောကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အလွန်ခက်ခဲပြီး လျှပ်စစ်မီး မရရှိနိုင်ပါ။ ရအေားလျှပ်စစ်နှင့် ဆိုလာမီးကိုသာ အားကိုးရပါသည်။ သို့သော် ပုံမှန်မရရှိနိုင်ပါ။ တောင်ယာ လုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်သည့်အတွက် လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားသော ထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန်နှင့် စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်များမရှိပါ။ ချေးငွေများရရှိနိုင် ရန်အတွက် ဝန်ဆောင်မှုမရှိပါ။ လုပ်သား အင်အားရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင် အမဲလြှပ်ငန်းခွင် မရှိခြင်း၊ စက်ရုံအလုပ်ရုံမရှိခြင်းများကြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါသည်။ အလုပ် နှင့်လိုက်လျောညီထွေသောပညာရပ်များကို ကျွမ်းကျင်စွာတက်မြောက်မှု အားနည်း၍ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါသည်။ စျေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိမှုလည်း အားနည်းပါ သည်။

(ဃ) ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေပြောင်းလုပ်သားများသည် မိုးပြေါ်သို့ သွားရောက်ပြီး ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ ကျပန်း အလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ တစ်ချို့မှာ အိမ်ထောင်ဦးစီးများ ဖစ်သော ကြောင့် လယ်ယာမြေများ လုပ်ကိုင်ပြီးနွေရောသီတွင် အားလပ်ရက် (၃)လလောက် သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ လူငယ်အများစုမှာ တရုတ်ပြည် ၊ ဝပြည်(ပန်ဆန်း) သို့သွားရောက်၍ အလုပ် လုပ်ကြပါသည်။ ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်ရရှိရန်နှင့်မိသားစုစားဝတ်နရေးအတွက် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်၊ လုပ်ငန်းအတွေ့အကုံရယူရန်နှင့် ပညာရယူရန်အတွက် သွားရခြင်း ဖစ်သည်။ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပန်ပြိုငွေများကို ဖုန်းလိုင်းမရှိ၊ ဘဏ်မရှိသောကြောင့် လူကုံနှင့်သာ ပို့ရခြင်း ဖစ်ပါသည်။

(ဂ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏အနီးဆုံးစျေးမှာ ဟိုခိုစျေးဖစ်ပြီး(၅)ရက် (၁)စျေးသာဖစ်၍ ရွာမှ (၂)ဖာလုံခန်သာ ဝေးသဖစ်၍ ခရေလျင်ဖစ်၍ သွားကပါသည်။ စျေး၏ အဆောက်များသည် ပည်သူစစ်အဖွဲမှ အုတ်ခံသွပ်မိုးဆောက်လုပ်ပေးထားသဖစ်၍ ကောင်းသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှုအခြေအနတွေင် အနီးဆုံးစျေးတွင် စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်)၊ အဝတ်အထည်များ ရရှိနိုင်ပီပြဝယ်ယူကပါသည်။ အကီြစားစျေးကွက်မှာ လားရှိုးမှိုပြတွင် ဖစ်၍ ရွာမှ မိုင်(၃၀)ခန် သွားရပီပြလိုင်းကား၊ ဆိုင်ကယ်ဖစ်၍ သွားရောက်ရပီပြပစ့စည်းစုံ၊ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်ပီပြစျေးအခြေခံအဆောက်အဦးမှာ အလွန်ကောင်းမွန်ပါသည်။

(စ) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးရာသီတွင် အရင်းအနှီးမရှိလျင် မိတ်ဆွေနှင့် ဆွမျိုးများထံ မငွချေးယူရပီြအတိုးများပေးစရာမလိုပါ။ ငွချေးသူများထံမှ ချေးငွရေလိုလျင် မိမိအိမ်မှ ကွဲ ၊ နွား ၊ ဝက်များ မွေးမူထြားရှိသည်ကို လာရောက်ကြည့်ပီးမြ ချေးငွထေုတ်ပေးပီြအတိုးဟူ၍ သီးသန့်ပေးစရာ မလိုကပါ။

၆။ အခြေခံအဆောက်အဦနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

(က) ကျေးလက်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဟိုခိုကျေးရွာ၏ ရွာတွင်းလမ်းသည် မြသားလမ်းဖစ်၍ မိုးရွာသီတွင် သွားလာရ ခက်ခဲပါသည်။ ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် ရွာချင်းဆက်လမ်းကို K.D.A ပည်သူစစ် ကျောက်ကမ်းလမ်းဆောင်ရွက်ပေးထားပါသည်။ ထိုကြောင့် သွားလာရ အဆင်ပြေပါသည်။ ကွန်ကရစ်တံတား

(၃၀'×၂၀'×၁၅')တစ်စင်း ရှိပါသည်။ ၄င်းတံတားကို ကောင်းခါးပြည့်သူစစ်မှ ဆောက်လုပ်ပေး ထားပီး၂တစ်နှစ်ပတ်လုံး သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၂၂)စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၃)စီး၊ ကား(၆)စီး ရှိပါသည်။ ဟိုခိုကျေးရွာအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ် အဖစ်၂ဆိုင်ကယ်သာအများဆုံး အသုံးပုကြပီး၂ထော်လာဂျီနှင့် ကားများလည်း အသုံးပုကြသည်။

(ခ) ကျေးရွာမီးလင်းရေး

ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် အခက်အခဲနှင့် ကုံတွေ့ရေပါသည်။ အချို့အိမ်များ သည် မီးလိုင်းကြေးသွင်း ရခင်း၊ ကိုးသွယ်တန်းခမခ်ြမ်းခင်း၊ အိမ်တွင်းဝါယာရိန်းရိုက်ခစျေးကီးခြင်း၊ မီတာစောင့်ရှောက်ခစျေးကီးသြဖခ်ြ့ အသုံးမပုနိုင်ကပါ်။ ဆိုလာမီးကိုသာ အားကိုးရပါသည်။ (NEP)စီမံကိန်းဖခ်ြ့ ဆိုလာများကို အရစ်ကျဝယ်ယူ၍ အသုံးပုကြပါသည်။ ဆိုလာများကို အခကခြေ ငွပေးနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများသာ သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

(ဂ) သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မိုနိုင့်အလှမ်းဝေးကွာ၍ လျှပ်စစ်မီး၊ ဖုန်းလိုင်းမရရှိပါသဖခ်ြ့ တီဗီနှင့် စလောင်းရှိသော အိမ်ထောင်စု အလွန်ပင်နည်းပါးသည်။ အချို့အဆင်ပခြေသော အိမ်ထောင်စု များက ဧရိယာတိုင်၊ ဖုန်းတိုင်ထောင်ကခြ့် အရေးကိစ္စစပေါ်လာသောအခါငွကေခြးများပေးခြ့ဆက် သွယ်ရပါသည်။ ထိုဖုန်းတိုင်များသည်လည်း မိုးကျသောအခါ၄င်း၊ မိုးအုံသောအခါတွင်း၄င်း ဆက်သွယ်၍ မရနိုင်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ရွာသည် ဆက်သွယ်ရေးအလွန်အလွန်ခက်ခဲသောဒသေဖစ်ြ့ပါသည်။

၇။ ပညာရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဟိုခိုအထက(ခွဲ)ကျောင်း ရှိပါသည်။ ရွာတွင်းတွင် တည်ရှိပီး၂ (၂)ဖာလုံခန့်သာ သွားရပါသည်။ ကျောင်းသား/သူများသည် ကျောင်းသို့ ခလြှေ့ျင်ဖခ်ြ့သာ သွားကပြ ါသည်။ စာသင်ကျောင်းဆောင်ကို အစိုးရဌာနနှင့် Shinning Myanmar မှဆောက်လုပ် ပေးပီး၂ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂပည့်စုံမှုရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင် WFP မှနစ့ဉ် အဟာရ ဘီစကွတ် (၁)ထုပ်စီ ကလေးငယ်တိုင်းကို ကျွေးမွေးသည့် အစီအစဉ်ရှိပါသည်။□ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်

မိဘများ ဆင်းရဲသော်လည်း ပညာရေးကို ဦးစားပေးအလေးထားပြီး ကျောင်းထားပေးကြသော်လည်း မူလတန်း၊ အလယ်တန်းထိသာ ကျောင်းတက်နှန်းများပြီး အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ်/ ကောလိပ် တက်ရောက်နိုင်မှု အားနည်းနပေါသည်။ အချို့ကလေးငယ်များမှာ မိဘများ ကျောင်းဆက်ထားပေး သော်လည်း စာတွင် စိတ်ဝင်စားမှုမရှိဘဲ ကျောင်းဆက် မတက်ကြခြင်း ဖစ်ပါ သည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူများမှာ အသက်အလွန်ကီးကြသူများသာ ဖစ်ပါသည်။ ကလေးငယ်အရွယ်တွင် စာမတတ်သူအနည်းငယ်ရှိပြီး ၎င်းကလေးငယ်များသည် ဉာဏ်ရည်မမှီ သောကြောင့် ပညာ မသင်ကြားရခြင်းဖစ်ပါသည်။ ဟိုခိုကျေးရွာ၏ ပညာရေးနှင့် စာတက်မြောက်မှုတွင် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းအဆင့်တွင် ပညာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်းများပါသည်။ ယခင်က အထက်တန်းပညာကို ဆက်တက်ရန် စားဝတ်နရေးခက်ခဲသောကြောင့် မိုပြေါ်သို့ ကျောင်းဆက် တက်ရန် မတတ်နိုင်သောကြောင့် အဆင့်မြင့်ပညာ တတ်မြောက်သူ နည်းပါးရခြင်းဖစ်သည်။ ယခုတွင် အထက်တန်းကျောင်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ပီဖြစ်သော်လည်း အထက်တန်းပညာကိုသင်ယူနိုင်မှု အားနည်းနသေးကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျနော်တို့ကျေးရွာတွင် ပညာတတ်မြောက်သူ ဦးရေ နည်းပါးရခြင်းဖစ်ပါသည်။

ဟိုခိုကျေးရွာတွင် ကျောင်းဆရာ/မများအင်အား လုံလောက်မှုရှိသော်လည်း ဆရာ/ဆရာမများသည် အပြောင်းအရွှေ့ အလွန်များသောကြောင့် ကလေးငယ်များစာသင်ကြားရာတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုများ ၊ ကျောင်းအပေါ် ယုံကြည်စိတ်ချမှု လျှော့နည်းလာကြသည်။ ကျေးရွာခံ ဆရာဆရာမများ ရှိသော်လည်း အခြားကျောင်းများတွင် တာဝန်ကျနသောကြောင့် ဝန်ထမ်းဘဝဖစ်သဖြင့် သွား ရောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နကျေပါသည်။ မိဘများအနဖြင့် (၉)တန်း(၁၀)တန်းရောက်လျှင် လားရှိုးမှိုဖြ့ သွားရောက်၍ ပညာသင်ကြားစပေါသည်။ ဆင်းရဲပြီး ကျောင်းမထားနိုင်သူများ ရှိသော်လည်း ခရစ်ယာန်ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့မှ ကူညီမှုများရှိပါသည်။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေး ကိရိယာကို နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့မှုရှိသော်လည်း ပြည့်စုံလုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် ပင်ပြမှ ဝယ်သုံးကျပါသည်။ ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများအနဖြင့် နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့ပေး သောဘောလုံးနှင့် ခြင်းလုံးသာရှိပါသည်။ မိဘဆရာအသင်းရှိသောကြောင့် ကျောင်းအတွက် အလွန် ပင် အထောက်အကူဖစ်ပါသည်။

၈။ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ၍ ဝေးလံခေါင်သီသောဒေသ ဖစ်သည့်အတွက် မိသားစု၏လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုသည် အရာရာ နောက်ကျပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင် နည်းပညာများလိုအပ်လျက်ရှိခြင်း၊ အထွက်နှုန်းနည်းခြင်းများကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုများ ဖစ်လာနိုင်ပါသည်။ ရွှေပြောင်းတောင်ယာခုတ်ခြင်း၊ ထင်းခုတ်ခြင်းများကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အချို့နှစ်များတွင် ရာသီဥတု အအေးလွန်ကဲခြင်းများ ဖစ်ပွားတက်ပါသည်။ ထိုအချိန်များတွင် စပါးအထွက်နှုန်းလျော့ကျ၍ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှ များ ဖစ်တတ်ပါသည်။ သစ်တောများ ပုန်းတီးမှကြောင့် မြေဆီလွှာခမ်းခြောက်မှု၊ ရေရှားပါးမှုများ လည်း ဖစ်လာပါသည်။ ကိုဗြင်ကာကွယ်ခြင်းများ မရှိသောကြောင့် ရာသီအလိုက်ဖစ်ပွားတတ် သည့်ရောဂါများ ဖစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။ ဧပီလြှနှင့် မတ်လများတွင် တိရိစ္ဆာန်များရောဂါ ကျရောက် လေ့ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာတွင် ဆေးစွဲသူများဟုံပါသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးကို အလွယ်တကူ ဝယ်ယူနိုင်သောကြောင့် သုံးစွဲသူများများဟုံလာပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများ သောကြောင့် ကူးစက်ရောဂါ ဖစ်နိုင်ခြေများပါသည်။ မိသားစု၏လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးတိုးတက်မှ သည် အရာရာနောက်ကျပါသည်။ အလွန်ဆင်းရဲသောမိသာစုများသည် ကုံကြာကျပန်းကို လုပ်ခြင်းဖင့် မိမိ၏ဝမ်းစာအတွက် ဖကြွေင်းနရေပါသည်။ ရွှေပြောင်းလုပ်သားများသည် အခကြေးမှုကြွေများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု အလယ်အလတ် ဖစ်ပါသည်။ နမ့်လင်းချောင်းရသေည် ၅၁၈က စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် အကျိုးပုဲ့ကျိုက်ရှိပီးပြင်းချောင်းရမှေ ရအေား လျှပ်စစ်လဲထုတ်ယူရရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာတွင် အာဟာရချိုတဲ့မှ၊ အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)၊ တီဘီရောဂါ၊ ငှက်ဖျားရောဂါ၊ ဆီးချို၊ သွေးတိုးရောဂါအဖစ်များသော်လည်း လူဦးရေ အနည်းငယ်သာ တွေ့ရှိရသည်။ သာမန်ကိုက်ခဲမှုတော့ အဖစ်များပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ရှိသောကြောင့် ကလေးများနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအားလုံး ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံပေးပါသည်။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။ သို့သော် ပျက်စီးယိုယွင်းနပေါသည်။ ဆေးဆရာမ (၁)ဦးသာရှိပါသည်။ ကျေးရွာအနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရွာများ၍ လူဦးရေများသဖြင့်အခန်းနှင့် ကုတင်လုံလောက်မှု မရှိပါ။

ကျေးရွာနှင့် ရွာအနီးတွင် ယခင်က ဆေးဆိုင်များရှိခဲ့သော်လည်း ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ လာရောက်၍ စစ်ဆေးပီး၍ကျန်းမာရေးနှင့် မသင့်လျော်သောရက်လွန်ဆေးများသာ ရောင်းချနေသောကြောင့် ယခုတွင် ရောင်းချခင်းမပုံ့ရန် တားမစ်ထားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရထွေက်သာ အသုံးပုကြပါသည်။ ရထွေက်သည် ရွာနှင့် အလှမ်းဝေး သဖြင့် မခြောင်းတလျှောက်တွင် ကျွဲလူးအိုင်ရှိခြင်း၊ မိုးရာသီတွင် တောင်ကျရစီးဝင်ခြင်းကြောင့် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေ မရရှိနိုင်ပါ။ စာသင်ကျောင်းနှင့် ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရသေန် ရရှိရန် လွန်စွာအရေးကီးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အများအားဖြင့်ရလေ့ောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာများကိုသာ အသုံးပုကြပါသည်။ အိမ်သာမရှိသော အိမ်ထောင်စုများလည်း အိမ်သာရှိသူများနှင့် တွဲသုံးကပါသည်။

၉။ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သဘာဝမြေသြဇာများ သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ဓါတုဓါတ်မြေသြဇာများသုံးစွဲပီး၍ မြေကီးမြုံများမီးရှို့ခြင်းကြောင့် မြေဆီသြဇာများ ခမ်းခြောက်မှု အခြေအနေမှာ အန္တရာယ်ရှိမှု အလယ်အလတ်ဖစ်လာပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေများတွင် ဖျက်ပိုးရောဂါကျရောက်သည့်အချိန်တွင် နီးစပ်ရာ အချင်းချင်းမေးမန်း၍သာ ဖြေရှင်းကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးနည်းပညာဗဟုသုတများ မရှိခြင်းကြောင့် ဖျက်ပိုးကာကွယ်ခြင်းများ မပုံ့ပ်နိုင်ပါ။ ကျေးရွာတွင် ဆေးဘက်ဝင်အပင် များအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏စွန့်ပစ်အမှိုက်များကို လမ်းဘေးနှင့် ချောင်းဘေးတွင် စွန့်ပစ်ခြင်း၊ အချို့မှာ မိမိအိမ်ခံဝင်းခွံသာရှိုပစ်ကပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စနစ်တကျစွန့်ပစ်ရန်အတွက် လိုအပ်ပါသည်။

၁၀။ ကျား-မရေးရာကိစ္စစရပ်ဆိုင်ရာ

ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခေါင်းဆောင်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသား/အမျိုးသမီးများ ကျား–မမခွဲခြားပဲ အတူတကွ တက်ကွစ်ွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကပါသည်။

၁၁။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖိုးရေး

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန် နရောများဟူ၍ ဘာလုံးကွင်းသာ ရှိပါသည်။ လူငယ်များသည် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု၊ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု အသင့်အတင့်ရှိကပြါသည်။ ရပ်ရွာ၏ သာရေးနာရေး၊ လူမှုရေးများတွင် ကူညီလုပ်ကိုင်ကပြီး ခရစ်စမတ်ပွဲ၊ ဆုတောင်းပွဲ ၊ ကောက်သစ်စားပွဲ၊ အပတ်စဉ်တနင်္ဂနွေဘုရားကျောင်းတွင် သီချင်း သီဆိုခြင်း၊ သမ္မာကျမ်းစာရွတ်ဖတ်ခြင်း လုပ်ဆောင်ကပြါသည်။ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှုအလွန်အားနည်းကပြါသည်။ အားကစားနှင့် ကာယ လေ့ကျင့်ခန်းများ ပုလြုပ်ရန်နရောနှင့် အထောက်အကူပုပြုစ့စည်းများ မရှိပါ။ ဖွံဖိုးရြေးလုပ်ငန်း ရိုးရာဓလေ့ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု အားနည်းပါသည်။ လူငယ်များ သင်ယူလေ့လာနိုင်ရန် စိတ်ဝင်စားစရာများ နရော၊ လူငယ်ရိပ်သာ၊ စာကြ့်တိုက်များ မရှိပါ။

၁၂။ ကျေးရွာတည်ငိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခုံရြေး

ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်း လိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်းများ မရှိသောကြောင့် သတင်းအချက်လက်များရယူမှု၊ လုံခုံရြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ မရရှိနိုင်ပါ။ မိုန်စွာအလှမ်းဝေးသဖြင့် အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်များလည်း ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းများ မရရှိပါ။ ကောင်းခါးပြ်သူစစ်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် ရှိသော ကျေးရွာဖစ်၍ မုခင်းဖစ်ပွားမှု နည်းပါးပါသည်။

၁၃။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်အဆိုပုစ်မှီခြက်လုပ်ငန်းများ

စဉ်	စီမံခြက် (Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	ဘက်စုံသုံးခန်းမတည်ဆောက်ခြင်း	၁	✓	✓			
၂	ဖုန်းတာဝါတိုင်ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂	✓	✓			
၃	စိမ့်စမ်းရသွေယ်တန်းခြင်းလုပ်ငန်း	၃		✓			
၄	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း	၄	✓	✓	✓	✓	✓
၅	ချေးငွေရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅		✓			
၆	စိုက်ပျိုးရေးပညာပေးဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ခြင်း	၆	✓	✓	✓	✓	✓
၇							
၈							
၉							
၁၀							

အပိုင်း (ခ)

စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ပုံစံ (၁)

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ - ဟိုခိုကျေးရွာ ကျေးရွာအုပ်စု - ဟိုခိုကျေးရွာအုပ်စု မိုနြယ် - လားရှိုးမိုဂြ တိုင်းဒသေကီြ/ ပည်နယ် - ရှမ်း(မြောက်)
စီမံချက်အမည် - **ဘက်စုံသုံးခန်းမတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း**
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအန ကျေးရွာတွင်အခမ်းအနားများကျင်းပပုလြုပ်ရာတွင်ဘုရာကျောင်း၌သာအများအားဖစ်ပုလြုပ်ကပြါသည်။ ထိုအခါဘုရာကျောင်းတက်သည့်နှေ့နှင့်တိုက်ဆိုင်နပေါကနရောအခက်အခဲဖစ်ရခြင်း နှင့် ကုံကြွေ့ကေရြပါသည်။ • ကျေးရွာတွင်မဏ္ဍပ်ဌားရမ်းရန်ခက်ခဲခြင်း • ကျေးရွာတွင်သာရေး/နာရေး/ဘာသာရေးပွဲများပုလြုပ်ရန်သီးခြားအဆောက်အဦးမရှိခြင်း
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနအေားပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ဆန္ဒဖော်ပရန်) • ကျေးရွာတွင်အခမ်းအနားများကျင်းပပုလြုပ်ရာ၌နရောထိုင်ခင်းအဆင်ပခြေအေမွ့စေရေန် • မဏ္ဍပ်ဌားရမ်းခသက်သာစရေန် • ကျေးရွာသူ/သားများစည်းလုံးညီညွတ်စွာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်လာစရေန်
မျော်မှန်းအကျိုးရလဒ်(လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက်ရောက်ရှိပီြနောက်ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ) • ကျေးရွာခန်းမရှိပါက သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲများပုလြုပ်နိုင်ရန် နရောရှိလာမည်ဖစ်သဖြင့် ဘုရားကျောင်းအားအသုံးပုရြန်မလိုအပ်တော့ခြင်း • မဏ္ဍပ်ဌားရမ်းရန်မလိုအပ်တော့ခြင်း • ဟောပြောပွဲများပုလြုပ်နိုင်ရန်နရောအဆင်ပခြေခြင်း၊လူစုလူဝေးပုလြုပ်နိုင်ခြင်း
စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်ဖော်ပခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ဘယ်လောက်ပမာဏလုပ်ရမည်) ဘက်စုံသုံးခန်းမတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း(၄၀'×၃၀'×၁၃')

ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	**ထည့်ဝင်မည့်အစီအစဉ်**
• ၁၀၀၀၀၀၀၀ (ငွေသား) • ×××××××× (ငွေသား) • ၃၀၀၀၀၀၀(ပစ္စည်း/လုပ်အား)	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ

နောက်ဆက်တွဲ

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	**လူဦးရေ**			**ဆင်းရဲချမ်းသာမှုအဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)**				
	ကျား	**မ**	**ပေါင်း**	**၁**	**၂**	**၃**	**၄**	**ပေါင်း**
ကျေးရွာအဆင့်	၁၈၁	၁၈၂	၃၆၃	၃	၂၁	၂၇	၁၅	၆၆
အကျိုးခံစားမည့်ဦးရေ	၁၈၁	၁၈၂	၃၆၃	၃	၂၁	၂၇	၁၅	၆၆
မှတ်ချက်။ချောင်လည်အဆင့်–၁၊အလယ်အလတ်အဆင့်–၂၊ဆင်းရဲ–၃၊အလွန်ဆင်းရဲ–၄								

စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့်အဖွဲ့အစည်း (များ)
ဟိုခိုကျေးရွာ၊ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးကော်မတီ
(၂) စီမံချက်စတင်မည့်အချိန် (ခန့်မှန်း)
၁.၈.၂၀၁၈
(၃) စီမံချက်ပီးဖြီးမည့်အချိန်
၃၁.၉.၂၀၁၈
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်
ကျေးရွာသူ/ သားများမှအလှည့်ကျလုပ်ငန်းပီမြခြောက်သည်အထိလုပ်အားပေးကပြါမည်။

(၅)လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ပုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့်ဌာနဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးကော်မတီအဖွဲ့မှဦးဆောင်၍ ရွာသူရွာသားများနှင့်တကွ ရရှေ့ည်တည်တံ့ခိုင်မဲအောင် ပုပြင်ထိန်းသိမ်းသွားပါမည်။

ဟိုခိုကျေးရွာ၊ ဟိုခိုကျေးရွာအုပ်စု ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးကော်မတီဝင်များ စာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးဇောင်းလွမ်း	ဦးထောင်းဇောင်း	၁၃/လရန(နိုင်)၁၄၀၆၆၈	၄၀	ဥက္ကဋ္ဌ	
၂	ဦးခငေ်ဇေ	ဦးထောင်းခငေ်ါ	၁၃/သနန(နိုင်)၀၂၄၄၁၃	၄၅	အတွင်းရေးမှူး	၀၉–၄၂၃၉၉၇၉
၃	ဒေါ်ဒငေ်ါနန်း	ဦးဒိုင်ဒငေ်ါ	၁၃/လရန(နိုင်)၁၄၀၇၀၁	၄၀	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	
၄	ဒေါ်လွမ်းယန်း	ဦးဇလွေမ်း	၁၃/လရန(နိုင်)၁၁၃၁၇၄	၃၈	စာရင်းကိုင်	
၅	ဦးလွယ်လွယ်သိန်း	ဦးလွိုးဇီး	၂/လကန(နိုင်)၀၂၇၁၈၅	၄၂	သတ္ေကိုင်(၁)	
၆	ဒေါ်ခငေါနန်း	ဦးယိမ်းခငေ်ါ	၁၃/ကခန(နိုင်)၀၄၆၈၈၆	၅၀	သတ္ေကိုင်(၂)	
၇	ဒေါ်နူးဂျာ	ဦးလှအောင်		၄၅	အဖွဲ့ဝင်	၀၉–၂၅၁၆၆၁၂၅၃

ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေး အထောက်အကူပုဒ်ဖြယ်များ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁	၅	၆
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၂	၈	၂၀
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၃	၃၁	၆၄
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၀	၂၄	၄၄
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၁၁	၁၀၇	၂၁၈
၆၅ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၄	၇	၁၁
စုစုပေါင်း		၁၈၁	၁၈၂	၃၆၃
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		၆၆		

ရင်းမစ်.. (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် ပလောင်၊ ဓန ၊ ကချင်လူမျိုးများ နထိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု (၆၆)အိမ်ရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း(၃၆၃)ဦးရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅-၆)ဦးရှိပါသည်။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် မိခင်နှင့်ကလေးငယ်များကို ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများ ရှိပါသည်။ ကလေးငယ်ရှိသောမိခင်များနမေကောင်းပါက ကျန်းမာရေးဆရာမများ အိမ်တိုင်ရာ ရောက်လိုက်လံ၍ ဆေးထိုးပေးပါသည်။ အသက်၅နှစ်မပြည့်သေးသော ကျောင်းမတက်၍ မရသေးသော ကလေးငယ်များကို ဟိုခိုကျေးရွာနှင့် (၂)ဖာလုံခန့်ဝေးသောစျေးတန်းရွာရှိ မူကိုကြျောင်း(၂) ကျောင်းသို့ပို့၍ မူကိုကြားကပါသည်။ အသက်၅နှစ်ပြည့်ပီးသော ကလေးငယ်များသည် ဟိုခို

အထက(ခွဲ)ကျောင်းသို့သွားတက်ကပြါသည်။ အချို့မှာမိသားစုစားဝတ်နရေးနှင့် မိဘများကျန်းမာရေးချို့တဲ့မှုကခြင့် အသက်၇နှစ်မှ ကျောင်းတက်ရသကလေးအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင်ကျောင်းမထားသကလေးငယ်များမရှိပါ။ မူလတန်းအောင်မြင်ပါက ဟိုခိုအထက(ခွဲ)၊ စျေးရွာတွင် ဆက်လက်တက်ရောက်ကပြါသည်။ အထက်တန်းကျောင်းတက်နှန်းမှာ အလွန်နည်း ပါးသည်။

အချို့မိဘများသည် သားသမီးများ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း မအောင်မြင်မည်ကို စိုးရိမ်သကခြင့် အကုန်အကျခံ၍ မိုဘြိတွင် ကျောင်းထားကပြါသည်။ အချို့ငကေြးမတတ် နိုင်သကျောင်းသား/သူများသာ ဟိုခိုအထက(ခွဲ)တွင်ကျောင်းတက်ကပြါသည်။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ကပြါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသကခြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သအရွယ် ၃ပုံ၂ပုံခန့်မှာ ပန်ဆန်း(ဝပြည်)၊ တရုတ်ပြည်၊ လားရှိုးဘက်တွင် သွားရောက်၍အလုပ်လုပ်ကိုင်ကရြပါသည်။ သက်ကီးရွယ်အိုများသည် သဘာဝသစ်သီး၊ သစ်ဥများ၊ တအထွက်ပစ္စည်းများကို စားသုံးကြသကခြင့် ကျန်မာကပြါသည်။ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင်နသေ သားသမီးများမှ မွေးဖွားသ သားသမီးများကို အဖိုးအဖွားများက ပုစ္ဆာ စောင့်ရှောက်ကပြါသည်။ ယခင်နှစ်က ကျေးရွာတွင် သဆုံးသူမရှိကပြါ။

(ခ)အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁)လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသချောစွာဖတ်ပီးမြှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်း မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်းအ ဖစ်လုပ်ကိုင် သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသချောစွာ ဖတ်ပီမြန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၉	၃၈	၀	မြင့်□လတ်☑နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၃	၄	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်☑
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□ နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□ နိမ့်□
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရချို/ရငေန်ငါး/ပုစွန် စသော ရသေတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊မွေးမူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
စိုက်ပျိုးမွေးမူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား /	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသချောစွာဖတ်ပြီးမြန်မာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ဝန်ထမ်း				
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၈	၈	၃	မြင့်□လတ်□နိမ့်☑
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင် အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား /	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသချောစွာဖတ်ပီမြန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ဝန်ထမ်း				
၁၁	**လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၅	၄	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
၁၅	**အိမ်ခံမြေ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
	အလုပ်သမား /	၀	၀	၀	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသချောစွာဖတ်ပီမြန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ဝန်ထမ်း				
၁၆	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခုံရြေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၃	၃	၃	မြင့်□လတ်□နိမ့်☑
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၂၀	**အိမ်များတွင် အင်္ဂါးလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း	၂၀	၂၆	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသချောစွာဖတ်ပြီးမြန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	/ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
၂	**ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မဝင်ေ□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မဝင်ေ□လတ်□နိမ့်□
	စုစုပေါင်း	၆၆	၈၄	၁၀	☒

ရင်းမစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး စပါး၊ ပဲခြင်းဖူး၊ စားတော်ပဲစသော သီးနှံများ ကိုတစ်နှစ်လျှင် တစ်ကိမ်သာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြပါသည်။ လယ်ပြင်တွင် သစ်ကားကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စိုက်ပျိုးကြပြီး ပိုလျှံလျှင် ရောင်းချကြပါသည်။ လူငယ်လူရွယ်များသည် အခြားဒေသသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေပို၍ များဟန်ပါသည်။ ကျပန်း၊ ပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ငန်းများလည်း ကျေးရွာတွင်ရံဖန်ရံခါ အလုပ်အကိုင်ရရှိ တတ်ကြသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

ဧယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရတွေ့က်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၅၀၀

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရတွေ့ကံပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမူခြင်း	နှစ်စား	၀	၀	၀	၀
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရချေို/ရငေန်ငါး ဖမ်းခြင်း၊မွေးမူခြင်း)	နှစ်စား	၀	၀	၀	၀
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နှစ်စား	၀	၀	၀	၀
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နှစ်စား	၀	၀	၀	၀
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နှစ်စား	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နှစ်စား	၀	၀	၀	၀
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ် ရေး	နှစ်စား	၀	၀	၀	၀
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင် အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင် နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နှစ်စား	၀	၀	၀	၀
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နှစ်စား	၀	၀	၀	၀

ရင်းမစ်..ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်(၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ÷၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖစ်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် ကျား/မ လုပ်အားခမှာ မတူညီပါ။ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် အလေးအပင်ပို၍ လုပ်နိုင်ခြင်း အပင်ပန်းခံနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် လုပ်အားခပိုရရှိ ကြပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေရိယာ

ဧယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှ

မြေအမျိုးအစား	ရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)		
လယ်မြေ	၅၁.၀၀	ကောင်း☐	သင့်☑	ညံ့ ☐
ယာမြေ/ တောင်ယာမြေ	၃၂.၀၀	ကောင်း☐	သင့်☑	ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခံမြေ	၀.၀၀	ကောင်း☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
ကိုင်း/ ကျွန်းမြေ	၀.၀၀	ကောင်း☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ	၀.၀၀	ကောင်း☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ	၀.၀၀	ကောင်း☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
မြေလွတ်မြေလပ်	၀.၀၀	ကောင်း☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၈၃	☒		

ရင်းမစ်.. (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မြေဆီသြဇာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သော်လည်း အထွက်နည်းပါသည်။ မျိုးရင်းစပါးကိုသာ အားထားစိုက်ပျိုးကျပါသည်။ မျိုးသန့် စပါးများသည် ဈေးနှုန်းမြင့်မားခြင်းကြောင့် ဝယ်ယူမစိုက်ပျိုးနိုင်ကပါ။ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ လယ်ယာမြေရှိသူများကို နှစ်စဉ်တစ်အိမ်လျှင် လယ်တစ်ဧကအတွက်(၇)ကီလိုဂရမ်ရှိ မျိုး(၁)ထုပ် ပေးသောကြောင့် မျိုးသန့်များကိုစိုက်ပျိုးကပါသည်။ နောင်နှစ်များတွင် ယင်းမျိုးများ ကိုမျိုးခံ၍ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျေးရွာသည်အမြင့်ပေ ၃၆၀၀ကျော်တွင်တည်ရှိသဖြင့် ရာသီဥတု အေးပြီး

စိမ့်စမ်းရထွေက်ရှိသော နရောအနီးရှိလယ်မြေများသည် ချောင်းရအေးသောကြောင့် မျိုးသန့်များ စိုက်ပျိုးသော်လည်း ရာသီဥတုဒဏ်မခံနိုင်ဘဲ စပါးအထွက်နည်းသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုမှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)**	**အသုံးချနိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)**
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ရေနံ၊ ကျောက် မျက်စသည်။)	များ☐သင့်☐နည်း☐ မရှိ☑	လွယ်☐ခက်☐အသုံးမပုနိုင်ပါ☐
ကျောက်၊သဲ၊ကျောက်စရစ်စသည်များ	များ☑သင့်☐နည်း☐မရှိ☐	လွယ်☐ခက်☑အသုံးမပုနိုင်ပါ☐
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ☐သင့်☑နည်း☐မရှိ☐	လွယ်☐ခက်☑အသုံးမပုနိုင်ပါ☐
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ☐သင့်☑နည်း☐ မရှိ☐	☒

ရင်းမစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန။

လင့်လောတွေ့ရှိချက်။ ။ ဗုံကြုကျောက်၊ ကျောက်ကီးမြများကို များပြားစွာရှိသော်လည်း အသုံးပုပြုရယူရန်ခက်ခဲပါသည်။ ယခင်က ဆေးဘက်ဝင်အပင်များအများအပြားရှိသော်လည်း တရုတ်ပြည်မှ ကုန်သည်များလာရောက်၍ အလကားသာသာ ယူဆောင်သွားကြပြီး ယခုအချိန်တွင်ကုန်လုနီးပါးရှိလာသဖြင့် KDA ကချင်ပြည်သူစစ်မှသစ်တောသုံးစွဲခြင်းကို တားမစ်ထားပါသည်မှာ တစ်နှစ်ကျော်ကာပြီဖြစ်ပါသည်။ တောကြက်၊ တောဝက်၊ မျောက်စသော သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလဲ အသင့်အတင့်တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ)ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဧယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ် ရှိသောအိမ် ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၅-၇ကော ကားပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊	၂-၄ကောကားပိုင်ဆိုင်ခြင်း	၁ကော ပိုင်ဆိုင်ခြင်း	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်အိမ်ဖြစ်နထိုင်ခြင်း	အုတ်ကာသွပ်မိုး	အုတ်ခံသွပ်မိုး	သွပ်မိုးဝါးကာ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းစက်၊ မက်ရိတ်စက်			
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမူခြေး	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမူခြေး	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမူခြေး	လက်လုပ်လက်စား၊ကျပန်း
အိမ်ထောင်စု	၃	၂၁	၂၇	၁၅

ရင်းမစ်.. (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးပြုပြုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများသည် မြေယာ ၅-၇ကောအကားပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ တိုက်အိမ်ဖြစ်နထိုင်ကြခြင်း၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ မက်ရိတ်စက် ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး မွေးမူခြေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများသည် မြေကော၂-၄ကောကားပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ အုတ်ကာသွပ်မိုးဖြစ်နထိုင်ကြခြင်း၊ မွေးမူခြေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။ မပြေလည်သောအိမ်များသည် ယာကိုတစ်ကောနှင့်သာ လုပ်နိုင် ကြခြင်း၊ အုတ်ခံသွပ်မိုးဖြစ်နထိုင်ကြခြင်း၊ မွေးမူခြေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်ကြသည်။ အလွန်

အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စုများသည် မပြောပိုင်ဆိုင်မှုမရှိဘဲ သွပ်မိုးဝါးကာဖဲ့ နထိုင်ကြခြင်း၊ နှစ်စား၊ ကျပန်းအလုပ်များသာ လုပ်ကိုင်ကရကြသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာ ဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖြစ်ရွေးသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြစ်ရွေးနည်းတစ်ခုစီအလိုက်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)
၃လအတောက်ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကိုပြု = ၀
၃လနှင့်၆လကြားဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကိုပြု = ၀
၆လမှ၁၂လအထိဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကိုပြု = ၀

ရင်းမစ်.ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လင့်လာတွင့်ရှိချက်။ ။

(ဇ-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို၆၄နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသောမသန်စွမ်းသပည်ုပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	၃		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု			
အခြားသေသို့ကြမ်ုစ်စွာသွားရောက်နထိုင်လုပ်ကိုင်နသေည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လင့်လာတွင့်ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု(၃)စု ရှိပါသည်။ အချို့မှာ မုဆိုးမများဖစ်ပြီး၊ မိသားစုများသောကြောင့် အမျိုးသမီးဦးဆောင်နရေပီး၊ အချို့အိမ်မှ အမျိုးသားများသည် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသောကြောင့် အမျိုးသမီးများ အိမ်ထောင်စုစားဝတ်နရေး ကို ဦးဆောင်နရေပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အသက်(၉၀)ကျော်များရှိသော်လည်း တချို့သားသမီး များမှာ ငွကြေးတတ်နိုင်သောကြောင့် ဖျားနာခဲ့ပါက ဆေးရုံဆေးခန်းနှင့်နီး၍ သွားလာရအဆင်ပြေ သော လားရှိုးမို့ကြောင်သာ ပြောင်းရွှေ့ထားကပြါသည်။

(ဇ-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့် ☐ လတ် ☑ နိမ့်☐ မရှိ☐
၂	သဘာဝရင်းမစ်ရှားပါးမှု(မြေစိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၃	ရကောင်းခြင်း	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၄	မိုးခါင်းခြင်း	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၆	မုန်တိုင်း	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၇	ငလျင်	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၈	မီးဘေး	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၉	ဆားငန်ရဝေငမြေ	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၀	မပြိုခြင်း၊မခြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၁	သစ်တောပုန်းတီးခြင်း	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☑ နိမ့် ☐ မရှိ ☐
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☑
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☑
၁၅	ပည်တွင်းပဋိပက္ခ	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၆	တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☑ မရှိ ☐
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မင့်ဝ် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☑
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	မင့်ဝ် ☑ လတ် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ☐

ရင်းမစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရကောင်းခြင်း၊ မိုးခါင်းခြင်းစသပည်ြအခြေအနမျေား ဖစ်ပါေခြင်းရှိပါက ယင်းဖစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှ ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှ ခံစားကရြပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် - နိမင့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု - လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက် - မင့်)

လင့်လာတွင့်ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ၍ ဝေးလံခေါင်သီသောဒေသဖြစ်သည့်အတွက် မိသားစု၏လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုသည် အရာရာနောက်ကျပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင် နည်းပညာများလိုအပ်လျက်ရှိခြင်း၊ အထွက်နှုန်းနည်းခြင်းများကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုများ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ရွှေပြောင်းတောင်ယာခုတ်ခြင်း၊ ထင်းခုတ်ခြင်းများကြောင့် သစ်တောပုန်းတီးမှုများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အချို့နှစ်များတွင် ရာသီဥတုအအေးလွန်ကဲခြင်းများ ဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။ ထိုအချိန်များတွင် စပါးအထွက်နှုန်းလျော့ကျ၍ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုများဖြစ်တတ်ပါသည်။ သစ်တောများပုန်းတီးမှုကြောင့် မြေဆီလွှာခမ်းခြောက်မှု၊ ရေရှောပါးမှုများလည်း ဖြစ်လာပါသည်။ ကိုဗြင်ကာကွယ်ခြင်းများမရှိသောကြောင့် ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သည့် ရောဂါများဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။ ဧပြီလှန့်မတ်လများတွင် တိရိစ္ဆာန်များရောဂါကျရောက်လေ့ရှိပါသည်။

(c-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဧယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သပြဿ်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သပြဿ်သူများ	**ထိခိုက်လွယ်မှု**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့်☑ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ☐
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်☐ လတ် ☐ နိမ့်☑ မရှိ☐
၃	မသြဘမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်☐ လတ် ☐ နိမ့်☑ မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသော ဒေသတွင်နထိုင်သူ	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၅	မစ်ကမ်းဘေးနထိုင်သူများ	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၆	မတော်တဆမှုဖစ်နိုင်ခြေများသောနရော(Prone to accident)တွင်နထိုင်သူများ	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☑ မရှိ ☐
၇	ပဿ်တွင်းနရေပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သပည်ြသူများ	**ထိခိုက်လွယ်မှု**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနထိုင်သူများ	မဉ်ြ☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မဉ်ြ☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ကျပန်းများ	မဉ်ြ☑ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မဉ်ြ☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၁၂	ဒသေတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင်နထိုင်သူများ	မဉ်ြ☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၁၃	နယ်စပ်ဒသေတွင်နထိုင်သူများ	မဉ်ြ☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မဉ်ြ☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မဉ်ြ☑ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☐
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မဉ်ြ☐ လတ်☐ နိမ့်☑ မရှိ ☐
၁၇	လှပြ်ုလည်သွားလာ၍စျေးရောင်းသူများ	မဉ်ြ☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၁၈	နရေပ်ပန်အခြေချသူများ	မဉ်ြ☐ လတ်☐ နိမ့်☐ မရှိ ☑
၁၉	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	မဉ်ြ ☐ လတ်☐ နိမ့်☑ မရှိ☐
၂၀	ကားမောင်းပီနြအသက်မွေးသူများ	မဉ်ြ☐ လတ်☐နိမ့်☐ မရှိ ☑

ရင်းမစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှ ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှ ရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကပြါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် ဆေးစွဲသူများဟပြါသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးကို အလွယ်တကူဝယ်ယူနိုင်သောကြောင့် သုံးစွဲသူများများဟပြါသည်။ ကျေးရွာတွင် မူးယစ်ဆေး သုံးစွဲသူများသောကြောင့် ကူးစက်ရောဂါဖစ်နိုင်ခြေများပါသည်။ မိသားစု၏လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုသည် အရာရာနောက်ကြပါသည်။ အလွန်ဆင်းရဲသော မိသာစုများသည် ကုံကြွကျပန်း ကို လုပ်ခင်ြးဖစ်မြိမိ၏ဝမ်းစာအတွက် ဖကြွေင်းနရေပါသည်။ ရွှေပြောင်းလုပ်သားများသည် အခက်ခဲ မှုကြွများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုအလယ်အလတ်ဖစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖိုးမြှအခြအေန

(က) ဖွံ့ဖိုးရြေးအဖွဲ့အစည်းများအခြအေန

(က □၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား(မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၁ □ ၂ ☑ ၃ □	၉	၀	၉	ပညာရေး□ဝင်ကေြး□ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး☑စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေး□သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖိုးြ/☑လုံခုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☑	ကောင်း□ သင့်☑ ညံ့□
၂	ပည်သူစ့အဖွဲ့	၁ □ ၂ ☑ ၃ □	၅	၀	၅	ပညာရေး☑ဝင်ကေြး□ကျန်းမာရေး☑ဘာသာရေး☑စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေး□သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖိုးရြေး/☑လုံခုံရြေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☑	ကောင်း ☑ သင့် □ ညံ့ □
၃	ဂေါပကအဖွဲ့	၁ ☑ ၂ □ ၃ □	၅	၂	၇	ပညာရေး□ဝင်ကေြး□ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး☑စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေး□သာရေးနာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖိုးရြေး/☑လုံခုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း ☑ သင့် □ ညံ့ □

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၄	လူငယ်အဖွဲ့	၁ □ ၂☑ ၃ □	၃	၂	၅	ပညာရေး□ဘဏ်ကြေး□ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး☑ စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေး□သာရေး နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖိုးရြေး/☑လုံခုံ ရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း □ သင့် ☑ ညံ့ □

ရင်းမစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁)စီးပွားရေးအခြေခံသဘောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသပြဋ္ဌိ။

(၂)လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃)ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ပတ်သူလုံခုံရြေးများကိုလုပ်ဆောင်ကရြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ပတ်သူစစ် အဖွဲ့အစည်းများသည် လူမှုဖွံ့ဖိုးရြေး၊ လမ်း ၊ တံတား၊ ဘာသာရေး အဆောက်အဦးများ၊ မီးလင်းရေးစသည်ဖင့် ဆောင်ရွက်ပေးနကေပါသည်။ ဂေါပကအဖွဲ့သည် သာရေး ၊ နာရေးကိုသာ အဓိကလုပ်ဆောင်ကသြည်။ မိဘ/ ဆရာများအဖွဲ့မှာ ကျောင်း၏လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ကပြီး အလှူခံခင်းရရှိလာသော ငွေများကို ဝယ်ခမြ်းခင်းများပုလြပ်ပေးသောကြောင့် ကျောင်း တွင် လိုအပ်ချက်များမရှိပါ။ လူငယ်အဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာ၏ သာရေးနာရေး ၊ လူမှုရေး များတွင် ကူညီလုပ်ကိုင်ကပြီး ခရစ်စမတ်၊ ဆုတောင်းပွဲ ၊ ကောက်သစ်စားပွဲ၊ အပတ်စဉ် တနင်္ဂနွေရောကျောင်းတွင်သီချင်းသီဆိုခင်း၊ သမ္မာကျမ်းစာရွတ်ဖတ်ခင်း လုပ်ဆောင်ကပါသည်။

(က-၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရြေးဆောင်ရွက်နသေောပတ်ပြသအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရြေးဆောင်ရွက်နသေောပတ်ပြသအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များ နှင့်အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	မတော့တာဖောင်ဒေး ရှင်း	၁☐ ၂☐ ၃☑ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ဝင်ကြေး☐ကျန်းမာရေး ☐ဘာသာရေး☐စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေး ☑သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖိုးရြေး☐
၂	Arche Nova	၁☐ ၂☑ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ဝင်ကြေး☐ကျန်းမာရေး ☑ဘာသာရေး☐စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေး ☐သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖိုးရြေး☐

ရင်းမစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ – ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ –Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖိုးရြေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖိုးရြေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖိုးရြေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူအကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စရေန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲများ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖိုးရြေး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မစ်မ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထပြည့်သွင်းဖော်ပခြင်း မပူပါရန်။

လင့်လာတွင့်ရှိချက်။ ။ မတော့်တာဖဘောင်ဒးရှင်းမှ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို ရက်တိုသင်တန်းပုလ္လပ်ပီပြ ပညာပးဟာပခြာပွဲများ ဆောင်ရွက်ပးပါသည်။ နှစ်ရှည်သီးပင် မျိုးစနှင့် ဝဉစိုက်ပျိုးရန်အတွက် ကူညီပးပါသည်။ Arche Nova အဖွဲ့သည် ကျးရွာ၏ သနင့်ရှင်းသဘသောက်သုံးရရေရှိရန် လုပ်ဆောင်သဘအဖွဲ့ဖစ်ပီပြ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရးနှစ်မှသာ လာရောက်လုပ်ဆောင်ပးမည်ဖစ်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရးနှင့် အသက်မွးမှု အခြအန

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရ အတွက်	ဖွံ့ဖိုးရေးအမင်္ဂလာတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃၃	မြေ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ကေအောက်	၂၂	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ကေမှ၅ကေကျော်	၉	တောင်သူငယ်
၄	၅ကေမှ၁၂.၅ကေကျော်	၂	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ကေအထက်	၀	တောင်သူကီပြ
ကျးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပါင်း		၆၆	☒

ရင်းမစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရးမူးရုံး။

လင့်လာတွင့်ရှိချက်။ ။ လျိမခြောင်တောင်ကခြောင်းပါများသဘောကခြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့ရန်မရှိသဖစ်ပြ ဘိုးဘွားပိုင်လယ်မြများသာရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျးရွာ၏ (၅၀%)

မြေယာမဲ့သူများဖစ်ပြီး၊ တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားကြွေးများဖစ်သည်။ မြို့ပိုင်ဆိုင်မှု(၃၃.၃၃%)သည် ဆင်းရဲသားတောင်သူများဖစ်ပြီး၊ မြေယာအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ မြို့ပိုင်ဆိုင်မှု (၁၃.၆၃%)ရှိသော တောင်သူငယ်များဖစ်ကြပြီး၊ မြို့ပိုင်ဆိုင်မှု (၃.၀၃%)ရှိသော တောင်သူလတ်များဖစ်ကြပါသည်။ ၁၂.၅ကေအထက်ပိုင်ဆိုင်သောတောင်သူကီးများမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရအေရင်းအမစ်များမှ ရသွေင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဧယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရအေရင်းအမစ်နှင့် ရသွေင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမစ်	ရသေော်(ဧက)	ရရေှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်(မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၂	ရလွှဲဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၃	မစ်ရှတောင်စီမံကိန်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၄	ရသွေင်းမြောင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၅	အဝီစိတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၆	လက်ငင်ရတွေင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐	ရှိ☐ မရှိ☐

စဉ်	အရင်းအမစ်	ရသေေက်(ဧက)	ရရေရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်(မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			မဖြေဆိုပါ☑	မဖြေဆိုပါ☑
၇	စိမင့်စမ်းရေ	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၈	ချောင်းရေ	၅၁.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☑ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမစ်.. (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)

ဆည်မခြောင်းဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာသည် နမ့်လင်းချောင်းရကေို ၅၁ကေ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် အကျိုးပုသြုက်ရှိပီြ၄င်းချောင်းရမေှ ရအေားလျုပ်စစ်လဲ ထုတ်ယူရရှိပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဧယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ကေအထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်(မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၅၁	တင်း	၂၀	၄၀	၃၅	မေ	အောက်တိုဘာ	မြင့်☑လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ကေအထွက်နှုန်း			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ			သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်(မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)	အမြော်ရရှိနိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
ပြောင်း	၃၀	ပိဿ	၄၀၀	၆၀၀	၅၀၀	မေ	အောက်တိုဘာ	မြို့☑လတ်☐နိမ့်☐	မြို့☐လတ်☐နိမ့်☑

ရင်းမစ်..ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အရင်းအနှီးများ၍ အချိန်မှီမစိုက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စုများလည်း ရှိသည်။ ပြောင်းစိုက်တောင်သူတွေလည်း ရောင်းချိန်တွင် ဝယ်သူမရှိသဖြင့် စျေးကောင်းလည်း မရရှိပါ။ ပြောင်းကိုလည်း ဝက်စာအတွက်နှင့် ကျေးရွာတွင်းစားသုံးရန်သာ စိုက်ပျိုးကြသည်။ အထွက်နှုန်းလည်း တောင်ပဒေါဒသေဖစ်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာသည် ရအေးချအထွက်နှုန်းနည်းပီး၊ ဒသေနှင့်ကိုက်ညီသော မျိုးလည်းမရရှိနိုင်ပါ။ သွင်းအားစုများများဟ်ပီး အမြော်နည်းသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးမှာ အောင်မြင်ဖစ်ထွန်းမှု မရှိချေ။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဧယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်
ထွန်စက်	၀	၀	၀	၀
လက်တွန်းထွန်စက်	၃	၀	၀	၁၀
အစေ့ချကိရိယာ	၀	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းခွလှေ့စေက်	၀	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းစက်	၀	၀	၀	၀
ခွလှေ့စေက်	၀	၀	၀	၀

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်
ရေစုပ်စက်	၀	၀	၀	၀
ခြေနင်းရေတောင်စက်	၀	၀	၀	၀
မက်ရိတ်စက်	၁	၀	၀	၀

ရင်းမစ်.. (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှုအလွန်နည်းပါးသည်။ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူအချို့သာ လက်တွန်းထွန်စက်ဝယ်ယူအသုံးပုနိုင်ကြသည်။ လက်တွန်းထွန်စက် ကိုငှားရမ်းအသုံးပုသူ၁၀ဦးခန့်သာရှိပီး အများဖြစ်၍ နေ့စားငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစရေန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဧယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစရေန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဧယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆို ပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရမေခြောသီဥတုအနအေထား	အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☑မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☑မဖြေဆိုပါ☐
စိုက်ပျိုးရအေရင်းအမစ်၊	ပေါများ☑ အသင့်အတင့်ရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေနှေ့ငွကေြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည်☐ ရသည်☑ မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☐ သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☑ မဖြေဆိုပါ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာနှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစု	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ☑

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဧယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီမြဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆို ပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
များ	
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်အခြားဓာတုဗဒေသွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑ မဖြေဆိုပါ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ ရနိုင်သည်☑ မဖြေဆိုပါ☐
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ ရနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ☑
သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမစ်.. **(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမိုန်ဖြယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ရာသီဥတုမှာ အသင့်အတင့်ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရာတွင် ရမှောအလွန်အနေသောကြောင့် စိမ့်စမ်းရထွေက်နှင့်နီးသောလယ်များ၌ စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် အောင်မြင်ဖစ်ထွန်းမှုမရှိချေ။ ရအေးနှင့်ဝေးသောနရောများတွင်သာ စိုက်ပျိုးဖစ်ထွန်းသည်။ ဓါတုဗဒေသွင်းအားစုများသည် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ် ၃-၁ပုံခန့်သာရှိတော့သဖြင့် အချို့တောင်ယာများတွင် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးမှု မပြုလုပ်နိုင်တော့ချေ။ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရကို နမ့်လင်းချောင်းမှ တစ်နှစ်ပတ်လုံးရယူ အသုံးပုနိုင်ပါသည်။ ချေးငွေများကိုရယူနိုင်ရန် မိမိအိမ်တွင်မွေးမူပြထားသော ကျွဲ ၊ နွား ၊ ဝက်များရှိမှသာ ကုန်သည်များက ထုတ်ချေးပေးကြသည်။ စိုက်ပျိုးမှု မအောင်မြင်သောကြောင့် စပါးမျိုးဝယ်ယူမှုမရှိဘဲ ဒေသမျိုးကိုသာ စိုက်ပျိုးပီး၂ ပြောင်းမျိုးကို ၅ရက် တစ်ချေးဖစ်သော (၂)ဖာလုံခန့်ကွာဝေးသော ချေးတန်းရွာတွင်ဝယ်ယူကြပါသည်။ သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများကို ရောင်းချခြင်းမရှိသဖြင့် မွေးမူထားသော တိရိစ္ဆာန်များမှစွန့်ပစ်သော အညစ်အကြေးမှ အနည်းငယ်ကိုသာ စိုက်ပျိုးရေး

အတွက်ရရှိပါသည်။ ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ အခြားဓာတုဗဒေသွင်းအားစုများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း ဝယ်ယူအသုံးပုံမြဲမရှိကပြါ။ လုပ်သားရရှိနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။ နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိပါ။ သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှုကို (၂)ဖာလုံခန့်ဝေးသော စျေးတန်းရွာသို့ ရောင်းချကြပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီးမြဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)**
သဘာဝရမြေရြာသီဥတုအနအေထား	မြေဆီသြာမကောင်း☐ ရာသီဥတုမမှန်☐ မဖြေဆိုပါ☑
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ☐လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်☐လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည်☐ပလပ်မြေများရှိသည်☐ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်☐မဖြေဆိုပါ☑
စိုက်ပျိုးရအေရင်းအမစ််	အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☑
ချေးငွေနှင့်ငွကေြးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☐ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☑
သီးနှံမျိုးစဈေရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☐ လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်မြေသြာနှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်☑ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☑
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေသြာနှင့်အခြားဓာတုဗဒေသွင်းအားစုမျာ	အလွယ်တကူမရနိုင်☐ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☑
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☐ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☑

ပဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အ</u> <u>ထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ် ဆေးပြီးမြဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသောအကွက်ကို ရွေးရန်။)
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်☑ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရေ ာင်းချနိုင်ပါ☐သီးနှံများကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ ☐မဖြေဆိုပါ☑
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ☐ အသင့်အတင့်ကျ☐ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ☑

ရင်းမစ် **(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမိုနြယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်များများပြင်နည်းပညာဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရှိသဖြင့် အထွက်နှုန်းမှာ လျော့နည်းနပေါသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးခြိန်တွင်လည်း လုပ်သားများများ မရရှိနိုင်ပါ။ စိုက်ပျိုးထားသောဧကြင်းများမှာ မိုန်ဖြင့်အလှမ်းဝေးသဖြင့်စျေးကွက်မှန်ကန်စွာ မရောင်းချနိုင်ပါ။

(ခ-၂) မွေးမူရြေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမူရြေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမူရြေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမူရြေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမူရြေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမူရြေး		
နွား	၈	၃၀
နို့စားနွား	၀	၀

မွေးမူရြေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမူရြေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နသေဘအိမ်ထဘောင်စု	ကဘောင်ရေ
ကျွဲ	၁၈	၇၃
မြင်း	၂	၂၀
မြည်း	၁	၃
လား	၀	၀
ဆိတ်	၀	၀
သိုး	၀	၀
ဝက်	၃၈	၈၉
ကြက်	၄၆	၈၆၂
ဘဲ	၀	၀
နွားနဘောက်	၀	၀
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၀	၀
ပုဇွန်ကန်	၀	၀
ဂဏန်းမွေးမူရြေးလုပ်ငန်း	၀	၀
ရချေိငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀

ရင်းမစ်.. (၁) **အိမ်ထဘောင်စုစာရင်းကဘောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခစ်ြ** - **လယ်သမားအုပ်စု။**

လဲ့လောတွဲ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ တွင် ကျွဲ၊ နွားမွေးမူရြာတွင် စားကျက်မရြိများ ရှားပါးခစ်ြကခြင့် အနည်းအကျဉ်းသာ မွေးမူနိုင်သည်။ ကျွဲ၊ နွားများကိုလည်း လွတ်ကျောင်း စနစ်ဖစ်ြသာ မွေးမူကြသြည်။ ကျွဲ၊ နွားများကို ခိုင်းရန်မဟုတ်ဘဲ သားဖဘောက်၍ ရဘောင်းချကပြါသည်။ ငါးမွေးမူသြဘေ အိမ်ထဘောင်စု(၁)စုရှိသဘော်လည်း မိမိတို့အိမ်သားများစားသုံးရန်သာ မွေးမူပြ ကပြါသည်။ တခါတရံရဘောင်းချခစ်ြမရှိဘဲ နအေိမ်တွင် အသားပဇါ၍ ဆွမျိုးသားချင်း၊ အသိ မိတ်ဆွမျေားအား အလကားဝဒွေပေးပါသည်။

(၂) မွေးမူရြေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စရေန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမူရြေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စရေန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြပြက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီးမြဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)**
မွေးမူရြေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ☐ အသင့်အတင့်☐ မဖြေဆိုပါ☑
ရရေရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်☐ အသင့်အတင့်ရနိုင်☑ မဖြေဆိုပါ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင်☐မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင်☐ မဖြေဆိုပါ☑
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်☐ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင်☐ မဖြေဆိုပါ☑
သွင်းအားစု (မွေးမူရြေးအစာ၊ဆေးစသည်)စျေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☑ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။☐ မဖြေဆိုပါ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ☑
အိမ်ခံငြင်းအတွင်းမြေရောလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည်☐ အသင့်အတင့်ရှိသည်☑ မဖြေဆိုပါ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမူရြေးရမြေအနအထား	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ☐ မဖြေဆိုပါ☑
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☑
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ချေးငွေရနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☑

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီးမြဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)**
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်□သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်□ မဖြေဆိုပါ☑
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။□ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။□မဖြေဆိုပါ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်□ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်□ မဖြေဆိုပါ☑
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှ	လွယ်ကူသည်□ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည်□ မဖြေဆိုပါ☑

ရင်းမစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လင့်လာတွင့်ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် မွေးမူရြေးလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ရန် ရလေံ့လောက်မှုရှိပီး မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များလည်း ဝယ်ယူနိုင်သည်။ မွေးမူရြေးကို မိမိအိမ်ခံငြင်း အတွင်းသာ မွေးမူကြပါသည်။ ငါးမွေးမူသြည့် အိမ်ထောင်စုရှိသော်လည်း နည်းပညာနှင့်အရင်းအနှီးမရှိခင်ြ့ကခြင့် စီးပွားဖစ်မွေးမူခင်ြ့မရှိပဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာမွေးမူနိုင်ပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်အစာများကို မိမိတို့ခံမြထွက်သော ပခြင်း၊ ကောက်ရိုးများကိုသာ ကျွေးမွေးကပါသည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်များကိုလည်း စျေးတန်းရွာတွင်ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ ဝက်နှင့်နွားများကို စျေးတန်းရွာစျေးတွင် ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ အကောင်ကီပြီြ့လျှင် စျေးပိုရကပါသည်။

(၃) မွေးမူရြေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှ တိုးတက်စရေန်အတွက် ပဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမူရြေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှ တိုးတက်စရေန်အတွက် ပဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီးမြဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)**
မွေးမူရြေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည်☑စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ□မဖြေဆိုပါ□

ပဩဇနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဧယား၂ ဝနှင့်၂ခကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီးမြဖြည့်ရန်။ဖြည့်ရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြည့်ပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)**
ရရေရှိမှု	ရရှောပါးသည်☐ ရလုံးဝမရှိပါ☐ မဖြည့်ပါ☑
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ☑ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐ မဖြည့်ပါ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ☑ ချေးငွေလုံးဝမရပါ☐ မဖြည့်ပါ☑
သွင်းအားစု (မွေးမူခြေးအစာ၊ဆေးစသည်) စျေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ☐သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐ မဖြည့်ပါ☑
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ☑ မဖြည့်ပါ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ☐ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ☑ မဖြည့်ပါ☐
အိမ်ခံငြင်းအတွင်းမြေရောလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ☐ လုံးဝမရှိပါ☐ မဖြည့်ပါ☑
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမူပြုရန်ရမြေအနေအထား	ရမြေအနအထားမကောင်းပါ☐ မဖြည့်ပါ☑
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ☐ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐ မဖြည့်ပါ☑
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ☐လုံးဝချေးငွေမရပါ☐ မဖြည့်ပါ☑
သွင်းအားစုလက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ☐မ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီးမြဖြည့်ရန်။ဖြည့်ရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြည့်ပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လှမ်းမီမှု	ဖြည့်ပါ☑
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ□နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ□ မဖြည့်ပါ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ□ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ□ မဖြည့်ပါ☑
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ□ မဖြည့်ပါ☑

ရင်းမစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မိုန်ဖြယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မိုန်ဖြယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် မွေးမူရြေးလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရန် စားကျက်မြေမရှိပါ။ အိမ်ခံငြင်းအတွင်းမွေးမူရြန် မြေနရောလုံလောက်မှုမရှိပါ။ တိရိစ္ဆာန်မွေးမူရြေးအတွက် ငွေကြေးမလုံလောက်သောကြောင့် မိတ်ဆွေများထံမှ ချေးငွေများလဲယူရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်။ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီးမြဖြည့်ရန်။ဖြည့်ရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြည့်ပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	များ□ အသင့်အတင့်☑ မဖြည့်ပါ□
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်	စျေးကွက်ကောင်းရှိသည်□စျေးကွက်အသင့်အတင့်□

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်။ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြည့်ရန်။ဖြည့်ရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြည့်ပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သောအခြံဒသေထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန်စျေးကွက်ရှိခြင်း	မဖြည့်ပါ☑
စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	စျေးကွက်အခြေအနကေိုကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည်☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည်☐ မဖြည့်ပါ☑
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအန	ကောင်း☐ သင့်☐ မဖြည့်ပါ☑
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ☐ သင့်☐ မဖြည့်ပါ☑
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း☐ သင့်☐ မဖြည့်ပါ☑
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ ချေးငွေရနိုင်သည်☐ မဖြည့်ပါ☑
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။☐ နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။☐ မဖြည့်ပါ☑
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပုံစံသဘောပညာ တစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်သည်☐အသင့်အတင့်☐မဖြည့်ပါ☑
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	များ☐ အသင့်အတင့်☐ မဖြည့်ပါ☑

ရင်းမစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်းရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လင့်လာတွင့်ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် အတွက် လုပ်အားအင်အားများ အနည်းငယ်ရှိသော်လည်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီမြှ ဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိ ပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှ	ရှားပါး☐ လုံဝမရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ် သောအခြားဒေသထွက် ကုန်များကို ရောင်းချရန်စျေးကွက်ရှိ ခြင်း	စျေးကွက်မကောင်း☐ စျေးကွက်မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐
စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	စျေးကွက်အခြေအနကိုကောင်းစွာနားမလည်☐ လုံဝ နားမလည်☑ မဖြေဆိုပါ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအန	ည့ံ☑ အလွန်ည့ံ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည်☐ကုန်ကြမ်းမရှိပါ☑မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ☑ လုံဝမရပါ☑ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရရှိပါ☑ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ ဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ☐နည် းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖိုးတိုးတ က်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလုံဝမရပါ☑မဖြေဆိုပါ☐
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်းမရှိ☐လုံဝမတတ်☑မဖြေ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြရွက်/ရှင်းလင်းချက်**(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပီးမြဖခြဆိုရန်။ဖခြဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသဘောအချက်များရှိပါက "မဖခြဆိုပါ" ဟူသဘောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘော (သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပုန်ိုင်သဘောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခင်း	ဆိုပါ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း☐အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ☑ မဖခြဆိုပါ☐

ရင်းမစ်..ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခင်း -

ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမူရြေးမဟုတ်သဘဝင်ွရေလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျနော်တို့ကျေးရွာတွင် လုပ်သားအင်အား အနည်းငယ်ရနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာသွားလာရအလွန်ခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆိုလာများ ၊ ရအေားလျပ်စစ်များကို အသုံးပုကြပြါသည်။ သို့သော်ပုံမှန်မရရှိနိုင်ပါ။ တခေင်ယာလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်သည့်အတွက် လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒသေထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန်နှင့် စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမင်ြများမရှိပါ။ ချေးငွေများရရှိနိုင်ရန်အတွက် ဝန်ဆောင်မှုမရှိပါ။ လုပ်သားအင်အားရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင် အမဲလြှပ်ငန်းခွင်မရှိခင်း၊ စက်ရုံအလုပ်ရုံမရှိခင်းများကခြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။ အလုပ်နှင့်လိုက်လျော ညီထွေသော ပညာရပ်များကို ကျွမ်းကျင်စွာတက်မြောက်မှုအားနည်း၍ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါသည်။ စျေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမင်ြရှိမှုလည်း အားနည်းပါ သည်။

(ဂ) ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထော	ပြည်တွင်း	ပြည်ပ	လူဦးရေ

		ငံစုအရေအတွက်	ကျား	မ	ပါဝင်း	ကျား	မ	ပါဝင်း	ကျား	မ	ပါဝင်း
၁	**“ရွှေပြောင်း**သွားလာနထိုင်သူ” တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၂၀	၁၂	၈	၂၀	၀	၁	၁	၁၂	၉	၂၁
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေပြောင်းမှုကာလ**										
	၃လအထိ		၄	၁	၅	၀	၀	၀	၄	၁	၅
	၆လအထိ		၆	၃	၉	၀	၀	၀	၆	၃	၉
	၁၂လအထိ		၁	၀	၁	၀	၀	၀	၁	၀	၁
	၁၂လအထက်		၁	၄	၅	၀	၁	၁	၁	၅	၆

ရင်းမစ်.. (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခန်း**

-

စိုက်ပျိုးမွေးမူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။။ရွှေပြောင်းသွားလာခြင်း၏တရားဝင်မှုမဝင်မှု၊ရွှေပြောင်းသွားလာသူ၏သဘာဝဆန္ဒဒဿမပါမှုမပါမှုစသည်ဖြင့်မခွဲခြားဘဲ၊ကာမြင်ခြိုန်အနည်းအများမကနှင့်သတ်ဘဲ၊မည်သပြည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့်ရွှေပြောင်းသွားလာရသည်ဖစ်စကောမူမူလဌာနဒေသေတစ်ခုမှနိုင်ငံခြားသို့ဖစ်စ၊ပြည့်တွင်းတစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖစ်စရွှေပြောင်းသွားလာနထိုင်သူတိုင်းကို **“ရွှေပြောင်းသွားလာနထိုင်သူ”** ဟုသတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့်ရွှေပြောင်းအခြေချနရေသူများသည်လည်းကျန်ရစ်သူတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။သားသမီးနှင့်ဆွမျိုးများထံတွင်ခိုလုံရန်၊မှီခိုရန်သွားရောက်အခြေချနသော၊ကျန်းမာရေးအရအမဲကြမ်းရွှေပြောင်းနထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များသည်ကျန်ရစ်သူတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။ခတ္တေတပညာသွားရောက်သင်ကြားနသူများ၊ခတ္တေတကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနသူများသည်ကျန်ရစ်သူတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ယခင်ကရွှေပြောင်းသွားလာနထိုင်ခဲ့စကောမူယခုလက်ရှိကာလတွင်မူလဌာနတွေင်ပန်လည်အခြေချနထိုင်လျက်ရှိသူများသည်ကျန်ရစ်သူတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ယခုလတ်တလောတွင်ခရီးယာယီသွားနသူများသည်လည်းကျန်ရစ်သူတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေပြောင်းလုပ်သားများသည် မိုးပြင်္ဂါသို့သွားရောက်ပီး်ပြန်းရံ၊ လက်သမား၊ ကျပန်းအလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ တစ်ချို့မှာ အိမ်ထောင်ဦးစီးများဖစ်သော ကြောင့် လယ်ယာမြေများလုပ်ကိုင်ပီး်ပြန်ရောသီတွင် အားလပ်ရက် (၃)လလောက်သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ လူငယ်အများစုမှာ တရုတ်ပြည် ၊ ဝပည်(ပန်ဆန်း) သို့သွားရောက်၍ အလုပ်လုပ်ကြပါသည်။

(၈-၂) ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရေန်	၂၁
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းရင်း	၀
၃	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဖစ်ပွားမှုကြောင့်လုံခုံမြဲမရှိသည့်အကြောင်းရင်း	၀
၄	လူမှုရေး၊ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	၀
၅	အမျိုးအမည်ခွဲခြားမဖော်ပနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကိုဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	၀

ရင်းမစ်..အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်ရရှိရန်နှင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်၊ လုပ်ငန်းအတွေ့အကုံရယူရန်နှင့်ပညာရယူရန်အတွက် သွားရခြင်းဖစ်သည်။

(၈- ၃) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပန်ပြီးငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပန်ပြီးငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြို့	လတ်	နိမ့်
၁	ပန်ပြီးငွေကိုမှီခိုနရေသောအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၂၀	၈	၁၁	၁
၂	ပန်ပြီးငွေလေမ်းကြောင်းများ				
	က။ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၁	☒		

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြို့	လတ်	နိမ့်
	ခ။ဘဏ်	၁			
	ဂ။လူကုံဖြစ်လွဲပို့ခြင်း	၁၇			

ရင်းမစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာပေါ်ခြင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပန်ပြိုင်မျေားကို ဖုန်းလိုင်းမရှိ၊ ဘဏ်မရှိ သဘောကြောင့် လူကုံနှုန်းသာ ပို့ရခြင်း ဖစ်ပါသည်။

(ဃ)ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

စျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးစျေး(အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အဝေးဆုံးစျေးကွက်(အဝေးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
စျေးအမည် (မို့ကြွာ)	ဟိုခိုစျေး	လားရှိုးစျေး
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကိုခန့်မှန်းပြီးရွေးချယ်ရန်)	ဝမှာဝမိုင်☑ဘမှ၅မိုင်☐၅မှာဝမိုင်☐ာဝမှာ၁၅မိုင်☐ာ၅မိုင်အထက်☐	ဝမှာဝမိုင်☐ာဘမှ၂ဝမိုင်☐၂ဘမှ၃ဝမိုင်☐၃ဝမှ၅ဝမိုင်☑၅ဘမှာဝဝ☐ ာဝဝမိုင်အထက်☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင်☑စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ်☐ ကား/ထော်လာကျီ☐ရထား☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ်☐လှေ☐စက်လှေ☐	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ်☑ ကား/ထော်လာကျီ☐ရထား☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ်☐လှေ☐စက်လှေ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှု(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်)☑မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း☑အဝတ်အထည်☑ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ☐ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်☐	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်)☑မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း☑အဝတ်အထည်☑ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ☑ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်☑

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး(အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက်(အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐	ကောင်း☐သင့်☑ ညံ့☐

ရင်းမစ်ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း -

ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရေလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေမှာ အနီးဆုံးဈေးမှာ (၅)ရက် (၁)ဈေး သာဖစ်၍ ရွာမှ (၂)ဖာလုံခန့်သာ ဝေးသဖြင့် ခရီးချေးဖြင့် သွားကပြီသည်။ ဈေး၏အဆောက်များသည် ပည်သူစစ်အဖွဲမှ အုတ်ခံသွပ်မိုးဆောက်လုပ်ပေးထားသဖြင့် ကောင်းသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှုအခြေအနတွေင် အနီးဆုံးဈေးတွင် စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်)၊ အဝတ်အထည်များ ရရှိနိုင်ပီပြဝယ်ယူကပြီသည်။ အကီြစားဈေးကွက်မှာ ရွာမှမိုင်(၃၀)နှင့်သွားရပီပြလိုင်းကား၊ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် သွားရောက်ရပီပြပစ္စည်းစုံ၊ ဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်ပီပြဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးမှာ အလွန်ကောင်းမွန်ပါသည်။

(၄)ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နရော	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မန်မြာ့လယ်ယာဖွံ့ဖိုးရေးဘဏ်/ မန်မြာ့စီးပွားရေး	ကာလတိုချေးငွေ☐ကာလလတ်ချေးငွေ☐ကာလရှည်ချေးငွေ	၃–၆လအတွင်း☐၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့☐၁မှ၂%☐၂မှ၅%☐၅၀%	လိုအပ်သည်☐မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ရှိသည်☐မရှိပ

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နရော	ငွကေငြ်ြးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပန်ြလည်ပေးဆပ်ရမပည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
ဘဏ်)	□	□	ထက်□		၇□
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ□ကာလလတ်ချေးငွေ□ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃–၆လအတွင်း□၆လမှတစ်နှစ်ထိ□တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□၁မှ၅%□၅မှ၅%□၅မှ၁၀%ထက်□	လိုအပ်သည်□မလိုအပ်ပ၇□	နည်းသည်□ရှိသည်□မရှိပ၇□
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ□ကာလလတ်ချေးငွေ□ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃–၆လအတွင်း□၆လမှတစ်နှစ်ထိ□တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□၁မှ၅%□၅မှ၅%□၅မှ၁၀%ထက်□	လိုအပ်သည်□မလိုအပ်ပ၇□	နည်းသည်□ရှိသည်□မရှိပ၇□
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ□ကာလလတ်ချေးငွေ□ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃–၆လအတွင်း□၆လမှတစ်နှစ်ထိ□တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□၁မှ၅%□၅မှ၅%□၅မှ၁၀%ထက်□	လိုအပ်သည်□မလိုအပ်ပ၇□	နည်းသည်□ရှိသည်□မရှိပ၇□
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ□ကာလလတ်ချေးငွေ□ကာလရှည်ချေးငွေ	၃–၆လအတွင်း□၆လမှတစ်နှစ်ထိ□တစ်နှစ်နှင့်အထက်	အတိုးမဲ့□၁မှ၅%□၅မှ၅%□၅မှ၁၀%	လိုအပ်သည်□မလိုအပ်ပ၇□	နည်းသည်□ရှိသည်□မရှိပ၇□

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နရော	ငွကေ်ြးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပန််လည်ပေးဆပ်ရမပ်ြိ့ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
	□	□	ထက်□		
ငွချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ□ကာလလတ်ချေးငွေ□ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃–၆လအတွင်း□၆လမှတစ်နှစ်ထိ□တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□၁မှ၂%□၂မှ၅%□၅မှ၁၀%□၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည်□ရှိသည်□မရှိပါ□
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ□ကာလလတ်ချေးငွေ□ကာလရှည်ချေးငွေ□	၃–၆လအတွင်း□၆လမှတစ်နှစ်ထိ□တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့□၁မှ၂%□၂မှ၅%□၅မှ၁၀%□၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည်□ရှိသည်□မရှိပါ□
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ☑ကာလလတ်ချေးငွေ□ကာလရှည်ချေးငွေ□	နှစ်စဉ်□လစဉ်□၃၆လအတွင်း□၆လမှတစ်နှစ်ထိ☑တစ်နှစ်နှင့်အထက်□	အတိုးမဲ့☑၁မှ၂%□၂မှ၅%□၅မှ၁၀%□၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□မလိုအပ်ပါ☑	နည်းသည်□ရှိသည်□မရှိပါ☑

ရင်းမစ် (၁) **ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခင်း -ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမူရေးမဟုတ်သဝေဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာ ငွကေြးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။**

မှတ်ချက်။ ။မန္တြမ့ဈစီးပွားရေးဘဏ်၏သတ်မှတ်ချက်အရကာလတိုချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှအများဆုံးတစ်နှစ်အထိ</u>၊ကာလလတ်ချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>၃နှစ်မှ၅နှစ်အထိ</u>၊ကာလရှည်ချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>၅နှစ်မှ၁၀နှစ်အထိ</u>ဟုသတ်မှတ်ထားပါသည်။အကယ်၍၁၀နှစ်ကာလအထက်ရှည်ကြာစွာချေးပေးသောချေးငွေများရှိခဲ့သောကာလရှည်ချေးငွေတွေင်သာထပ်ဖြည့်သွင်းပေးရန်ဖစ်ပါသည်။

လ့လောတွ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးရာသီတွင် အရင်းအနှီးမရှိလျှင် မိတ်ဆွေနှင့် ဆွမျိုးများထံမငွခြေးယူရပြီး အတိုးများပေးစရာမလိုပါ။ ငွခြေးသူများထံမှ ချေးငွရေလိုလျှင် မိမိအိမ်မှ ကျွဲ ၊ နွား ၊ ဝက်များ မွေးမူထြားရှိသည်ကို လာရောက်ကြည့်ပီးမြ ချေးငွထုတ်ပေးပီး အတိုးဟူ၍ သီးသန့်ပေးစရာမလိုကပါ။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဧယား(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြအနေ	အခက်အခဲ		အနှတရာယ်ရှိမှု(အခက်အခဲ "ရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန် "မရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို။))		
မြေဆီသြာအခြအနေ	ရှိ☑	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☑	နိမ့်☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ☑	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☑	နိမ့်☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ☐	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☐	နိမ့်☐

အခြေအနေ	အခက်အခဲ		အနှတရာယ်ရှိမှု(အခက်အခဲ “ရှိ” ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန် “မရှိ” ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို။))		
ရအေရင်းအမစ်	ရှိ☑	မရှိ☐	မဖြစ်☑	လတ်☐	နိမ့်☐
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ☐	မရှိ☑	မဖြစ်☐	လတ်☑	နိမ့်☐
အခြံတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ☑	မရှိ☐	မဖြစ်☐	လတ်☑	နိမ့်☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ☐	မရှိ☑	မဖြစ်☑	လတ်☐	နိမ့်☐

ရင်းမြစ်ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သဘာဝမြေဧဝါများ သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ဓါတုဓါတ်မြေဧဝါများသုံးစွဲပီး မြက်မြုံများမီးရှို့ခြင်းကြောင့် မြေဆီသဧဝါများ ခမ်းခြောက်မှု အခြေအနေမှာ အနှတရာယ်ရှိမှု အလယ်အလတ်ဖစ်လာပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေများတွင် ဖျက်ပိုးရောဂါ ကျရောက်သည့်အချိန်တွင် နီးစပ်ရာအချင်းချင်းမေးမန်း၍သာ ဖြေရှင်းကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးနည်းပညာဗဟုသုတများမရှိခြင်းကြောင့် ဖျက်ပိုးကာကွယ်ခြင်းများမပြုပြင်နိုင်ပါ။ ကျေးရွာတွင် ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏စွန့်ပစ်အမှိုက်များကို လမ်းဘေးနှင့် ချောင်းဘေးတွင်စွန့်ပစ်ခြင်း ၊ အချို့မှာမိမိအိမ်ခံဧင်း၌သာ ရှိုပစ်ကပြါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စနစ်တကျစွန့်ပစ်ရန်အတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(ဆ)ပညာရေး

(ဆ-၁)ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

၎ယား (၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပီမြင်ကြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၇	၁၁	၁၈
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၇၈	၆၅	၁၄၃
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၄၄	၅၀	၉၄
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၃၄	၃၆	၇၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ	၅	၇	၁၂

ရင်းမစ်၊ အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖပြည့်သွင်းရာတွင် ပညာထောင်စုသမ္မတ မန္တြာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပုဆြားသော အတန်းပညာ တက်ရောက်ပီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖပြည့် သွင်းရန်ဖစ်ပါသည်။ ဖော်ပပြုအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖပြည့်သွင်းခင်းမရှိဘဲ လင့်လာ တွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနဖေါ့ ဖော်ပရန် ဖစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပီမြင်ကြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦး တစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနသည်ပါက "အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်လည်းကောင်း တတိယတန်း(Grade 3) တွင်ပညာသင်ကြားနပေါက (သို့မဟုတ်) ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ-ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုပါက "မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထပည့်သွင်းရပါမည်။ "ဘုန်းကြီးကြျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)"ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထပည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade4) အောင်မြင်ပီး အလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခင်းမရှိပါက "မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာထပည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပီခြုံးသင့်သပည့်အရွယ်ကို

ကျော်လွန်ပီဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက "စာမတတ်သူဦးရေ" တွင်သာ ဖပြည့်သွင်းရန် ဖစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စာမတတ်သူများမှာ အသက်အလွန်ကီးကြသူများသာ ဖစ်ပါသည်။ ကလေးငယ်အရွယ်တွင် စာမတတ်သူအနည်းငယ်ရှိပီပြ ၎င်းကလေးငယ်များသည် ဉာဏ်ရည်မမှီသကောကြောင့် ပညာမသင်ကြားရခြင်းဖစ်ပါသည်။ ဟိုခိုကျေးရွာ၏ ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှုတွင်မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းအဆင့်တွင် ပညာတတ်မြောက်မှုရာခိုင်နှုန်းများပါသည်။ ယခင်က အထက်တန်းပညာကို ဆက်တက်ရန် စားဝတ်နရေးခက်ခဲသကောကြောင့် မိုပြါသို့ကျောင်း ဆက်တက်ရန်မတတ်နိုင်သကောကြောင့် အဆင့်မြင့်ပညာတတ်မြောက်သူနည်းပါးရခြင်းဖစ်သည်။ ယခုတွင် အထက်တန်းကျောင်းဖွင့်လှစ်နိုင်ပီဖြစ်သော်လည်း အထက်တန်းပညာကိုသင်ယူနိုင်မှု အားနည်းနသေးကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့်ကျနော်တို့ကျေးရွာတွင် ပညာတတ်မြောက်သူဦးရေနည်းပါးရခြင်းဖစ်ပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဧယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၃၃	၂၇	၆၀
အလယ်တန်း	၁၅	၂၃	၃၈
အထက်တန်း	၅	၅	၁၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၀	၂	၂

ရင်းမစ်၊ (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဧယားကို ဖပြည့်သွင်းရာတွင် ပညြ်ထောင်စုသမ္မတ မန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကီးဋ္ဌာနမှ အသိအမှတ်ပုဉ်ထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နသော်များကိုသာ ဖပြည့်သွင်းရန်ဖစ်ပါသည်။ ၄င်းအပြင် "ဘုန်းကီး

ကျောင်းသင်ပညာရေး”ကို သင်ယူဆည်းပူးနသေော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မိဘများ ဆင်းရဲသော်လည်း ပညာရေးကိုဦးစားပေးအလေးထားပြီး ကျောင်းထားပေးကြော်လည်း မူလတန်း၊ အလယ်တန်းထိသာ ကျောင်းတက်နှန်းများပြီး အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်တက်ရောက်နိုင်မှ အားနည်းနပေါသည်။ အချို့ကလေးငယ်များမှာ မိဘများကျောင်းဆက်ထားပေးသော်လည်း စာတွင်စိတ်ဝင်စားမှုမရှိဘဲ ကျောင်းဆက်မတက်ကြခြင်းဖစ်ပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း☐မူလွန်☐ အလယ်တန်း(ခွဲ)☐ အလယ်တန်း☐အထက်တန်း(ခွဲ)☑အထက်တန်း☐	မူလတန်း☐မူလွန်☐ အလယ်တန်း(ခွဲ)☐အလယ်တန်း☐အထက်တန်း(ခွဲ)☐အထက်တန်း☐	မူလတန်း☐မူလွန်☐ အလယ်တန်း(ခွဲ)☐အလယ်တန်း☐အထက်တန်း(ခွဲ)☐အထက်တန်း☐
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	ဝမှ၁မိုင်☑၁မိုင်မှ၃မိုင် ☐၅၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐၂၀ မိုင်အထက်☐	ဝမှ၁မိုင်☐၁မိုင်မှ၃မိုင် ☐၅၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐၂၀ မိုင်အထက်☐	ဝမှ၁မိုင်☐၁မိုင်မှ၃မိုင် ☐၅၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐၂၀ မိုင်အထက်☐
ဂ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်☑စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ်☑ကား☐	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ်☐ ကား☐	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ်☐ကား☐
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏	ဝ	ဝ	ဝ

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
စုစုပေါင်းကျိန်းခင်းဧရိယာ(စတုရန်းပေ)*									
၎။အမိုးနံရံအခင်းအရည်အသွေး	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐			ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐			ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐		
ဆ။ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်☑ မလုံလောက်ပါ☐			လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ☐			လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ☐		
ဇ။ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐ မရှိ☐			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐ မရှိ☐			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐ မရှိ☐		
ဈ။ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ☑			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ☐		
၉။ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၁	၂၀	၂၁	၀	၀	၀	၀	၀	၀
ကျေးရွာခန့်	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀

ရင်းမစ်၊ (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြည့်ဆိုရပါမည်။

စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကျိန်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လင့်လာတွင့်ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဟိုခိုအထက(ခွဲ)ကျောင်းရှိပါသည်။ ရွာတွင်းတွင်တည်ရှိပီး (၂)ဖာလုံခန့်သာသွားရပါသည်။ ကျောင်းသား/သူများသည် ကျောင်းသို့ ခြေလျင်ဖင့် သာ သွားကပြါသည်။ စာသင်ကျောင်းဆောင်ကို အစိုးရဌာနနှင့် Shinning Myanmar မှဆောက်လုပ်ပေးပီး ကျောင်းသုံးပရိဘောဂပည့်စုံမှုရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင် WFP မှနွေစဉ် အဟာရဘီစကွတ်(၁)ထုပ်စီ ကလေးငယ်တိုင်းကို ကျွေးမွေးသည့် အစီအစဉ်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုဆင်းရဲသဖင့် အခက်အာဟာရတိုက်ကျွေးမှမရှိပါ။ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမများ လုံလောက်မှမရှိခင်း နှင့် နှစ်စဉ်အပြောင်းအလဲများရှိနပေါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနမျေားမှာ ကျေးရွာမှ အလှူရှင်များ လှူဒါန်းပံ့ပိုးထားခင်းကြောင့် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မရရှိနိုင်မှု	လုံလောက်☐ မလုံလောက☑
တပည့် - ဆရာအချိုး	၄၀: ၁အောက်☑ ၄၀: ၁အထက်☐
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ☐ နည်း☑ လတ်☐ များ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ☐ မရှိ☑
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်☐ မလုံလောက်☑
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မငြ်☐ အသင့်အတင့်☑
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ☑ နည်း☐
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့☑

ရင်းမစ်ဉ်း (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင်ကျောင်းဆရာ/မများအင်အား လုံလောက်မှုရှိသော်လည်း ဆရာ/ဆရာမများသည် အပြောင်းအရွှေ့အလွန်များသောကြောင့် ကလေးငယ်များစာသင်ကာလရာတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုများ ၊ ကျောင်းအပေါ်ယုံကြည်စိတ်ချမှု လျော့နည်းလာကြသည်။ ကျေးရွာခံ ဆရာ/ဆရာမများရှိသော်လည်း အခန်းကျောင်းများတွင် တာဝန်ကျနသောကြောင့် ဝန်ထမ်းဘဝဖစ်သဖြင့် သွားရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်နကျေပါသည်။ မိဘများအနဖြင့် (၉)တန်း (၁၀)တန်းရောက်လျှင် လားရိုးမိုဠ်သွားရောက်၍ ပညာသင်ကာလစပေါသည်။ ဆင်းရဲပီပြင်ကျောင်းမထား နိုင်သူများရှိသော်လည်း ခရစ်ယာန်ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့မှ ကူညီမှုများရှိပါသည်။ ကျောင်းသုံး စာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာကို နိုင်ငံတော်မှထောက်ပံ့မှုရှိသော်လည်း ပြည့်စုံလုံလောက်မှုမရှိသော ကြောင့် ပင်ပြမှဝယ်သုံးကျပါသည်။ ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများအနဖြင့် နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့ပေးသော ဘောလုံးနှင့်ခြင်းလုံးသာရှိပါသည်။ မိဘဆရာအသင်းရှိသော ကြောင့် ကျောင်းအတွက် အလွန်ပင်အထောက်အကူဖစ်ပါသည်။

(၉) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၉-၁) အဖစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံနှံမှု/ဖစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မဖြစ်☐	နိမဲ့☑	မရှိ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မဖြစ်☐	နိမဲ့☑	မရှိ☐
၃	ငှက်ဖျား	မဖြစ်☐	နိမဲ့☑	မရှိ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက် ရောဂါ	မဖြစ်☐	နိမဲ့☑	မရှိ☐
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက် နိုင်သောရောဂါများ	မဖြစ်☐	နိမဲ့☐	မရှိ☑
၆	တီဘီ	မဖြစ်☐	နိမဲ့☑	မရှိ☐
၇	ဆီးချို	မဖြစ်☐	နိမဲ့☑	မရှိ☐

#	ရောဂါ	ပျံနှံမှု/ဖစ်ပွားမှ		
၈	သွေးတိုး	မဖြ☐	နိမဖ်☑	မရှိ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မဖြ☐	နိမဖ်☑	မရှိ☐
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မဖြ☑	နိမဖ်☐	မရှိ☐
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မဖြ☐	နိမဖ်☐	မရှိ☑

ရင်းမစ်ြ (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လဖ့လာတွဖ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ဟိုခိုကျေးရွာတွင် အာဟာရချို့တဲ့မှု၊ အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)၊ တီဘီရောဂါ၊ ဌက်ဖျားရောဂါ၊ ဆီးချို၊ သွေးတိုးရောဂါအဖစ်များသော်လည်း လူဦးရေ အနည်းငယ်သာတွဖ့ရှိရသည်။ ဌက်ဖျားရောဂါကာကွယ်ရန်အတွက် ဌက်ဖျားတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့မှ ဆေးစိမ်ခင်ထောင်များထောက်ပံ့ပေးပါသည်။ ထိုကြောင့် ဌက်ဖျားရောဂါဖစ်ပွားမှုအနည်းငယ် လျော့ကျသွားပါသည်။ သာမန်ကိုက်ခဲမှုတော့အဖစ်များပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊မရှိအမှန်ခစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	ရှိ☑	မရှိ☐
၂	ဆုံဆို့၊ကြောက်ညာ၊မေးခိုင်နှင့်အသည်းရောင်အသားဝါ	ရှိ☑	မရှိ☐
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	ရှိ☑	မရှိ☐
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	ရှိ☑	မရှိ☐
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	ရှိ☑	မရှိ☐
၆	အခြားစုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	ရှိ☑	မရှိ☐
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်အလေးချိန်၊လက်မောင်းပတ်)	ရှိ☑	မရှိ☐
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	ရှိ☑	မရှိ☐

ရင်းမစ်(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိသောကြောင့် ကလေးများနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအားလုံး ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံပေးပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	ဝမှဝမိုင်☑ဝမိုင်မှ၃မိုင်☐ ၃မိုင်မှ၅မိုင်☐၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☑
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	ဝမှဝမိုင်☐ဝမိုင်မှ၃မိုင်☐ ၃မိုင်မှ၅မိုင်☐၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☐
မိုနှယ်ဆေးရုံ	ဝမှဝမိုင်☐ဝမိုင်မှ၃မိုင်☐ ၃မိုင်မှ၅မိုင်☐၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☑	ရှိ☑ မရှိ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင်(သို့မဟုတ်)ရွာအနီးအနားတွင်ဆေးဆိုင်ရှိသည်☐ရွာတွင်(သို့မဟုတ်)ရွာအနီးအနားတွင်ဆေးဆိုင်မရှိပါ☑	ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည်☐ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ☐

ရင်းမစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။ သို့သော် ပျက်စီးယိုယွင်းနပေါသည်။ ဆေးဆရာမ (၁)ဦးသာရှိပါသည်။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းသည် ကျေးရွာအနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာများလည်း လာရောက်ကုသခြင်းကြောင့် လူဦးရေများသဖြင့် ဆေးပေးခန်းရှိကုတင်များအိမ်သာများ စောင်များသည်လုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာအနီးတွင်ယခင်က ဆေးဆိုင်

များရှိခဲ့သော်လည်း ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ လာရောက်စစ်ဆေးပီးကြျန်းမာရေးနှင့် မသင့်လျော်သော ရက်လွန်ဆေးများရောင်းချနေသောကြောင့် ယခုတွင်ရောင်းချခင်းမပုဏ်း တားမစ်ထားပါသည်။

(စျ) ရနှေ့ပတ်ဝန်ကျင် သန့်ရှင်းရေး

(စျ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရရေရှိနိုင်မှု	အသုံးပုံသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု စနစ်တကျစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")		ရအေရည်အသွေး (သောက်သုံးရအေရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရရေရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်မှုအခြေအန(ရာသီမရွေးရပါကနွေ၊ မိုးနှင့်ဆောင်းရာသီသုံးမျိုးလုံးကိုရွေးပေးပါရန်)
ရတွင်း	၀	ရှိ ☐	မရှိ ☐	ကောင်း☐သင့်☐သည့် ☐	နွေ☐မိုး☐ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၀	ရှိ ☐	မရှိ ☐	ကောင်း☐သင့်☐သည့် ☐	နွေ☐မိုး☐ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၀	ရှိ ☐	မရှိ ☐	ကောင်း☐သင့်☐သည့် ☐	နွေ☐မိုး☐ဆောင်း ☐
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	၀	ရှိ ☐	မရှိ ☐	ကောင်း☐သင့်☐သည့် ☐	နွေ☐မိုး☐ဆောင်း ☐
မစ်/ချောင်းရေ	၀	ရှိ ☐	မရှိ ☐	ကောင်း☐သင့်☐သည့် ☐	နွေ☐မိုး☐ဆောင်း ☐
ရကေန်	၀	ရှိ ☐	မရှိ ☐	ကောင်း☐သင့်☐သည့် ☐	နွေ☐မိုး☐ဆောင်း ☐
စိမင့်စမ်းရေ	၆၆	ရှိ ☐	မရှိ ☑	ကောင်း☐သင့်☐သည့် ☐	နွေ☐မိုး☐ဆောင်း ☐

ရင်းမစ်(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပမာဏပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် စိမင့်စမ်းရထွေက်သာ အသုံးပုကြပါသည်။ ရထွေက်သည် ရွာနှင့်အလှမ်းဝေးသဖြင့် မခြောင်းတလျောက်တွင် ကျွဲလူးအိုင်ရှိခင်း၊ မိုးရာသီတွင် တောင်ကျရစီးဝင် ခင်းကြောင့် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ မရရှိနိုင်ပါ။ စာသင်ကျောင်းနှင့် ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရသေန် ရရှိရန် လွန်စွာအရေးကီးပါသည်။

(စျ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့်အိမ်ထောင်စုအရအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
ရဆွဲအိမ်သာ	၀
ရလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၅၀
မသန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၁၁
တွင်းမရှိအိမ်သာ	၀
အိမ်သာမရှိ	၅

ရင်းမစ်(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အများအားဖြင့် ရလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာများကိုသာ အသုံးပုကြပါသည်။ အိမ်သာမရှိသောအိမ်ထောင်စုများလည်း အိမ်သာရှိသူများနှင့် တွဲသုံးကပါသည်။

(ည) ကျား– မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

#	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မှုနှင့်သဘောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင်တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟုယူဆသဘောတစ်ခုကိုရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကွစ်ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☑
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကွစ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☑	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်းကျေးရွာအတွင်းရှိမိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအားသံသယဖစ်ွယ်အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☑
၄	အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက်ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက်လူထု၏အသိအမြင ်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☑

ရင်းမစ်(၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာ၏စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်ခေါင်းဆောင်မှု မရှိပါ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသား/အမျိုးသမီးများ ကျား–မ မခွဲခြားပဲ အတူတကွ တက်ကွစ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(၄) အခြေခံအဆောက်အဦများအခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှု

ဧယား (၄၀) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁☑၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑	၀–၁ မိုင် ☑ ၁–၅ မိုင် ☐ ၅–၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁☐၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀–၁ မိုင် ☐ ၁–၅ မိုင် ☐ ၅–၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁☐၂☑၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑	၀–၁ မိုင် ☐ ၁–၅ မိုင် ☑ ၅–၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐

ရင်းမစ်ဉီးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာ၏ ရွာချင်းဆက်လမ်းကို K.D.A ပညာသူစစ်ကျောက်ကမ်းလမ်း ဆောင်ရွက်ပေးထားပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖစ်၍ တစ်နှစ်ပတ်လုံး သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတားအမျိုး အစား	အရွယ်အစား (ပေ)(အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ်တံတား	၃၀×၂၀×၁၅	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☑	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☑
သစ်သားတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကိုင်တွဲတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရပ္ပေန်ဘြ		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရကျေက်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐	ဖြစ်မှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐

ရင်းမစ်ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကွန်ကရစ်တံတားကို ကောင်းခါးပြည်သူစစ်မှ ဆောက်လုပ်ပေးထားပြီး တစ်နှစ်ပတ် လုံး သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

(၄-၃)ရကေခြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဧယား (၄၂) ရကေခြင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပုပြါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံးမပုပြါ အကွက်တွင်ခစ်ပြါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မစ်ကခြင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပုပြါ ☐	၁ လှေ၊ သမ္ဘာန် ☐ ၂ စက်လှေ ☐ ၃ သင်္ဘော ☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐
ပင်လယ်ရကေခြင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပုပြါ ☐	၁ လှေ၊ သမ္ဘာန် ☐ ၂ စက်လှေ ☐ ၃ သင်္ဘော ☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐

ရင်းမစ်ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လင့်လောတွင့်ရှိချက်။ ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဧယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရအေတွက်	၀	၀	၀	၄၄	၀	၃	၆	၀	၀

ရင်းမစ်အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်ကို ဆိုင်ကယ်သာ အများဆုံး အသုံးပုကြပြီးဆက်လာကျိန့် ကားများလည်း အသုံးပုကြသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဧယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမစ်ြ	အိမ်ထောင်စု	ပုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၀	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြစ်ဆို☑	ရှိ☐ မရှိ☐
ဆိုလာစနစ်	၃၃	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြစ်ဆို☐	ရှိ☐ မရှိ☑
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၃၉	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐ မဖြစ်ဆို☐	ရှိ☑ မရှိ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၀	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြစ်ဆို☑	ရှိ☐ မရှိ☐
လစွေမ်းအင်	၀	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြစ်ဆို☑	ရှိ☐ မရှိ☐
ဇီဝလောင်စာ	၀	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြစ်ဆို☑	ရှိ☐ မရှိ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြ ခြင်းမပုံနှိပ်သော လျှပ်စစ် ဓာတ်အားပေးစနစ်	၀	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐ မဖြစ်ဆို☑	ရှိ☐ မရှိ☐
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပုံနှိပ် သော	၉	☒	☒

ရင်းမစ်ြ(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်မီးကို K.D.A ပည်သူစစ်မှ ပည်သူအတွက် ဖန်ပြေးထားပီးဗြာစ်နှစ်လျှင် ၉လ မီးလင်းပါသည်။ မီးတစ်ပွင့်ကို (၁)လလျှင် ၁၀၀၀နှုန်းဖစ်ြ အခ

ကြေး ငွပေးချေ သုံးစွဲရပါသည်။ (NEP)စီမံကိန်းဖြင့် ဆိုလာများကို အရစ်ကျဝယ်ယူ၍ အသုံးပုံ ကြပါသည်။ဆိုလာများကို အခကြေးငွပေးနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများသာ သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

(ဃ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရဒီယို	တီဗွီ	ဂိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၄၅	၁၀	၃၅	၁၆

ရင်းမြစ်အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မိုးနှင့်အလှမ်းဝေးကွာ၍ လျှပ်စစ်မီး၊ ဖုန်း လိုင်းမရရှိပါသဖြင့် တီဗီနှင့်စလောင်းရှိသော အိမ်ထောင်စုအလွန်ပင်နည်းပါးသည်။ အချို့အဆင်ပြေ သောအိမ်ထောင်စုများက ရေဒီယိုတိုင်၊ ဖုန်းတိုင်ထောင်ကာ၍ အရေးကိစ္စပေါ်လာသောအခါ ငွကြေး များပေး၍ ဆက်သွယ်ရပါသည်။ ထိုဖုန်းတိုင်များသည်လည်း မိုးကျသောအခါ၄င်း၊ မိုးအုံသောအခါ တွင် ၄င်းဆက်သွယ်၍ မရနိုင်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ရွာသည် ဆက်သွယ်ရေးအလွန်အလွန်ခက်ခဲသော ဒေသဖစ်ပါသည်။

(ဟ) ယာဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယာဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖိုးရေး အခြေအနေ

ယာဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု			
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နရောများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ☐	မရှိ☑		မဖြေဆိုပါ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☐	သင့်☑	ညံ့☐	မဖြေဆိုပါ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☐	သင့်☑	ညံ့☐	မဖြေဆိုပါ☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပုံမှုပ်ရန် နရောနှင့်အထောက်အကူပုပ်စ့်စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း☐	သင့်☐	ညံ့☑	မဖြေဆိုပါ☐
ဖွံ့ဖိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☐	သင့်☐	ညံ့☑	မဖြေဆိုပါ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်	မရှိ☐	နည်း☑		များ☐

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု		
များထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု			
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မပြုနရောများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ☐	မရှိ☑	မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမစ်ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နရောများဟူ၍ ဘာလုံးကွင်းသာရှိပါသည်။ လူငယ်များသည် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု၊ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှုအသင့်အတင့်ရှိကပြါသည်။ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု အလွန်အားနည်းကပြါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁)လုံခုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဧယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရဒီယိုလိုင်းစသဘေဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဖန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပုံစံဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑	ဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြုဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီ	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
အစည်			
မှခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက်ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှပေးခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☑	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမစ်ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟိုခိုကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်းများမရှိသဖောကြောင့် သတင်းအချက်လက်များရယူမှု၊ လုံခုံခြင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီမရရှိနိုင်ပါ။ မိုန်းအလှမ်းဝေးသဖြင့် အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်များလည်း ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မှခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေး အတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှပေးခြင်းများ မရရှိပါ။

(ဏ-၂) မှခင်းဖစ်ပွားမှ

ဧယား (၄၈) မှခင်းဖစ်ပွားမှအခြေအန

စဉ်	မှခင်းအမျိုးအစား	မှခင်းဖစ်ပွားမှအခြေအန		
၁	လူကုန်ကူးမှ	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ ☑
၂	ခိုးမှ	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☑	မရှိ ☐
၃	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှ	စိုးရိမ်ရသည် ☑	သာမန် ☐	မရှိ ☐
၄	အကမ်းဖက်မှ	စိုးရိမ်ရသည် ☐	သာမန် ☐	မရှိ ☑

ရင်းမစ်ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကောင်းခါးပည့်သူစစ်၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင်ရှိသော ကျေးရွာဖစ်၍ မှခင်းဖစ်ပွားမှ နည်းပါးပါသည်။

ဖွံ့ဖိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေခြေယား(ဟိုခိုကျေးရွာ)

စဉ်	ပဿာနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနကေောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပုစ်မံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	• ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်ခြင်း	• ရာသီဥတုမမှန်ခြင်း • နည်းပညာဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု မရှိခြင်း • ဗဟုသုတမရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ရှိခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ ရှိခြင်း	• ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းနည်းခြင်း • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရ ရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ပေးဟောပြောပွဲနှင့် သင်တန်းဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ပေးဟောပြောပွဲနှင့် သင်တန်း ဖွင့်လှစ်ခြင်း
၂	• သီးနှံအထွက်လျော့ကျခြင်း	• ရာသီဥတု မမှန်ခြင်း • မြေဩဇာလုံလောက်စွာမသုံးစွဲနိုင်ခြင်း • ဗဟုသုတမရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ရှိခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ ရှိခြင်း	• ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းနည်းခြင်း • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု မရရှိခြင်း	• သီးနှံအထွက်တိုးရန်အတွက် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုသင်တန်း အားစိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ပေးဟောပြောပွဲနှင့် သင်တန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း
၃	• ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိခြင်း	• တစ်သီးစားလယ်ယာများ ဖစ်ခြင်း • မိုးမမှန်ခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာတက်ကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်း • ဗဟုသုတမရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ရှိခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ ရှိခြင်း	• မိုးရကိုသာ အားကိုးရခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်မှု မရှိခြင်း • မှုန့်၌ ဝေးကွာခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ သက်မွေးသင်တန်းများကျေးရွာ အရောက်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း

၄	• သွေးတိုးရောဂါဖစ်ပွားမှု များခြင်း	• ကျန်းမာရေး အသိမရှိခြင်း • ဗဟုသုတအားနည်းခြင်း	• ကျန်းမာရေးဌာန ရှိခြင်း • ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိခြင်း	• ဆေးဝါးများ၊ပစ္စည်းကိရိယာများပြည့်စုံမှုမရှိခြင်း	• သွေးတိုးရောဂါဖစ်ပွားမှုလျော့နည်းရန် ကိုတြင်ကာကွယ်မှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျန်းမာရေး ပညာပေး ဟောပြောပွဲ ဆောင်ရွက်ခြင်း
၃	• ဘွဲ့ရပညာတတ်ရှားပါးခြင်း	• အသိပညာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း • မိဘများအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ထောက်ပံ့မှု အားနည်းခြင်း • မိဘများ၏အလုပ်တွင်သာပါဝင်ကူညီရခြင်း • စီးပွားရေးအခြေအနေမကောင်းခြင်း	• ပညာရေးဌာနရှိခြင်း • အထက်တန်းကျောင်းရှိခြင်း • ပညာဆက်လက်သင်ယူလိုစိတ်ရှိခြင်း • မိဘဆရာအသင်းရှိခြင်း	• ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း • မိဘများမှ ပညာရေးအားမပေးခြင်း • စားဝတ်နရေးခက်ခဲခြင်း	• ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ပညာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲဆောင်ရွက်ခြင်း • မိဘဆရာအသင်းနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများ ပူးပေါင်း၍ ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုများအား သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ပညာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲ ဆောင်ရွက်ခြင်း
၄	• ကျောင်းဆောင်ပျက်စီးယိုယွင်းခြင်း	• ကျောင်းဆောင်များနှစ်ကာလသည်အမျှ အိုဟောင်း ပျက်စီးခြင်း • ကျောင်းသားဦးရေများလာခြင်း	• မြေနရောရှိခြင်း • ပညာရေးဌာနရှိခြင်း • လုပ်အား ရရှိနိုင်ခြင်း	• ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	• ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျောင်းဆောင်သစ်ဆောက်လုပ်နိုင်ရန် တင်ပြခြင်း • ကျောင်းအိမ်သာများ ထပ်မံ	• ကျောင်းဆောင်သစ်ဆောက်လုပ်ခြင်း • ကျောင်းအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ခြင်း

		• ကျောင်းသားအင်အား နှင့်ကျောင်းဆောင်မည်မျှခြင်း			ဆောက်လုပ်ခြင်း	
၅	• လူငယ်များ သတင်းအချက်အလက်များလက် လှမ်းမီမှု မရှိခြင်း	• စာကြည့်တိုက်မရှိခြင်း • လူငယ်များ စိတ်ပါဝင်စားမှုများနှင့် လင့်လောလိုက်စားမှု နည်းခြင်း • တာဝါတိုင် မရှိခြင်း • ဖုန်းလိုင်း မရရှိခြင်း	• စာကြည့်တိုက်ဆောက်ရန်မခြေနရောရှိခြင်း • စာဖတ်စိတ်ဝင်စားမှုရှိသောလူငယ်များရှိခြင်း	• စာဖတ်သည့်အလေ့မရှိခြင်း • စားဝတ်နရေးဖြင့်သာအချိန်ကုန်ခြင်း	• အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ လူငယ်များစာဖတ်အောင် ဖန်တီးခြင်း • စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း • စာပေဟောပြောပွဲများ ပုပြလုပ်ခြင်း • ဆက်သွယ်ရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍တာဝါတိုင်များ ဆောက်လုပ်ခြင်း • ဖုန်းလိုင်းရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ခြင်း • စာပေဟောပြောပွဲများ ပုပြလုပ်ခြင်း • တာဝါတိုင်များ ဆောက်လုပ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ဖုန်းလိုင်းရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
၆	• လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်ခြင်း	• မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့်ဝေးကွာခြင်း • လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်း • မိုနှင့် ဝေးကွာခြင်း	• လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးဌာနရှိခြင်း • ကျေးလက်ဦးစီးဌာနရှိခြင်း	• ငွကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	• လျှပ်စစ်မီးရရှိရန်အတွက် လျှစ်စစ်ရုံးနှင့်ချိတ်ဆက်၍ မဟာဓါတ်အားလိုင်းရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးလက်ဦးစီးနှင့်ချိတ်	• မဟာဓါတ်အားလိုင်းရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ဆိုလာမီးရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

					ဆက်၍ ဆိုလာမီးရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	